

Medicicus

Nr. 4-6 (910-912)
APRILIE-IUNIE 2018

Fondator : Instituția Publică Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova

Editorial

**Ion Ababii, rector,
profesor universitar,
dr. hab. șt. med.,
academician al AȘM**

Acum câteva zile am sărbătorit lansarea unei noi promoții de medici și farmaciști pentru ocrotirea sănătății populației. Aproape 1000 de discipoli au finalizat maratonul de însușire a profesiei de medic și de farmacist, care veghează sănătatea și viața oamenilor, prezentul și viitorul unei țări. Mulți sau puțini, nu suntem noi în drept să constatăm, cert este că toți acești tineri specialiști, care au depus jurământul de medic și de farmacist, sunt gata să facă față cerințelor sistemului de sănătate, să pună umărul și să ajute pe cei ce vor avea nevoie de asistență medicală și farmaceutică.

Absolvenții oricărei instituții de învățământ superior din țară, cu siguranță, își doresc să contribuie la dezvoltarea acesteia, pentru că așa i-am educat, iar noi, la rândul nostru, am fost învățați de predecesori să ne iubim țara. Este de datoria noastră să păstrăm acești tineri specialiști la noi acasă, pentru că acum, mai mult ca oricând, este nevoie de ei, de curajul, de înțelepciunea și de verticalitatea lor și pentru că misiunea noastră nu se încheie doar oferindu-le cunoștințele de

Dragi absolvenți, stimați colegi,

bază ale unei profesii. Noi le vom fi alături în continuare pentru dezvoltarea lor profesională, iar statul trebuie să le creeze condiții optime de muncă și să le asigure salarii atractive, căci doar așa vom putea mișca lucrurile în sistemul medical și vom opri exodul de minți luminate și pline de aspirații.

Tradițional, ceremonia de absolvire a Universității se desfășoară în ajunul Zilei Lucrătorului Medical și a Farmacistului, care ne reamintește că rolul nostru în societate este vital, de aceea trebuie să conștientizăm că profesia de medic și de farmacist presupune dedicație și dragoste de oameni, având o sarcină dificilă și, totodată, extrem de importantă – ajutorarea pacientului suferind.

Dragi colegi, permiteți-mi, în numele Senatului Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, să vă exprim sincere felicitări și recunoștință pentru devotament, muncă cu dăruire de sine și profesionalism în menținerea sănătății populației țării noastre și salvarea vieților omenești.

Vă mulțumim că sluiți cu abnegație cele mai nobile profesii – cea de medic și de farmacist. Ne exprimăm grațitudinea și admirația față de Domniile Voastre, precum și pentru cadrele didactice ce contribuie la formarea medicilor și a farmaciștilor pentru sistemul național de sănătate și pentru alte state. Vă doresc multă sănătate, aprecieri pe măsura lucrurilor înfăptuite, mulți ani prosperi și cât mai multe împliniri în activitatea profesională.

La mulți ani!

ÎN ACEST NUMĂR:

Alma Mater

**Facultatea de Stomatologie –
certificată complet de Consiliul
Dentar din California**

p. 2

Instruire

**Planificarea familiei –
într-o nouă formă de instruire**

p. 3

Cercetare

**Al IV-lea Congres al
Medicilor de Familie**

p. 4

**Tuberculoza – o amenințare
majoră pentru societate**

p. 5

**Congresul de radiologie și
imagistică medicală**

p. 6

MedEspera 2018

p. 7

Cooperare internațională

**Colaborarea
interbibliotecară moldo-
americană**

p. 8

**Servicii stomatologice
gratuite pentru copiii din
orfelinate**

p. 9

Studentii în acțiune

**Campania „Donează Sânge,
Fii Erou!”**

p. 10

Lauri meritoși

**Medalie de Aur pentru un
grup de cercetători
ai Universității**

p. 11

In Memoriam

**Profesorul Eugeniu Maloman –
un model al responsabilității
și al profesionalismului**

p. 12

Absolvenții USMF „Nicolae Testemițanu” – în pragul visului împlinit

Absolvenții Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova, promoția 2018, au marcat, în data de 12 și 13 iunie, încheierea unei perioade ferice a vieții lor – anii de studenție. După șase sau cinci ani de studii la Alma Mater, unde și-au făcut prieteni, și-au întâlnit dragostea, unii și-au întemeiat familii, au trăit momente de bucurie și de tristețe, au obținut primele succese, dar și unele nereușite, cei aproape o mie de absolvenți autohtoni și internaționali au rostit la unison jurământul de medic și de farmacist. Astfel, ei și-au asumat să slujească necondiționat omul suferind și și-au exprimat recunoștința față de dascăli pentru că le-au fost alături și, cu multă dăruire, i-au adus în marea și fascinanta lume a medicinei și a farmaceuticii.

„Ați devenit reprezentanții unor profesii umane deosebite, care necesită cunoștințe temeinice și abilități practice bine dezvoltate, iar pe lângă acestea – dăruire totală, responsabilitate și spirit de sacrificiu”, a declarat rectorul Ion Ababii în deschiderea evenimentului. Programele de studii pe care le-au urmat la Universitate au fost realizate în conformitate cu exigențele Organizației Mondiale a Sănătății și cu standardele internaționale. Acest fapt a fost confirmat de experții Federației Mondiale pentru Educație Medicală, care, în anul 2014, au evaluat activitatea multilaterală a Universității, precum și de Consiliul Dentar din California, SUA, care a acreditat complet Facultatea de Stomatologie în luna mai 2018.

„Ceremonia de depunere a jurământului de medic și farmacist marchează un început de cale cu mari responsabilități, cu satisfac-

ții enorme, generate de victoria asupra maladiilor, a suferinței și a morții. De asemenea, prin acest legământ, cu toții ne asumăm datoria de a sta de veghe la sănătatea pacienților, indiferent de naționalitate, confesiune religioasă, origine etnică, apartenență politică, statut social”, a adăugat academicianul Ion Ababii.

și de servicii medicale de calitate. Să continuăm munca pentru sănătatea poporului nostru, să-l apreciem, să-l onorăm și să-l respectăm. Republica Moldova poate avea rezultate bune doar dacă va avea un popor sănătos”, a mai spus Vladimir Hotineanu.

„Grație eforturilor profesorilor, sistemul de sănătate din

noștră profesorilor și părinților pentru că au avut încredere în ei, le-au oferit suport moral și material pe tot parcursul studiilor, contribuind astfel la realizarea visului de a deveni medic sau farmacist.

La ceremonie au participat reprezentanți ai Parlamentului și Guvernului Republicii Moldova, ai instituțiilor republicane și mu-

Vladimir Hotineanu, președintele comisiei parlamentare Cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media, a declarat că tinerii absolvenți sunt deja în pragul visului împlinit și pot reflecta la destinul lor de doctor bun, care nu poate fi altul decât tot cartea și munca. „Sunteți oameni de cercetare, căci doctorul doar prin cercetare poate ajunge la niște adevăruri”, a menționat profesorul Hotineanu. În același timp, parlamentarul a îndemnat tinerii colegi să rămână acasă, pentru că sistemul medical are nevoie de ei. „Toți avem nevoie de doctori buni

Republica Moldova sporește în calitate și în performanță. Absolvenții ghidați în cadrul Universității de Stat de Medicină și Farmacie Nicolae Testemițanu devin adevărați profesioniști și, în acest context, mulțumim pentru aportul fiecăruia în parte”, a afirmat Svetlana Cebotari, ministrul sănătății, muncii și protecției sociale, asigurând că va contribui la crearea unui mediu și a unor condiții demne de muncă pentru tinerii medici și farmaciști.

Ulterior, câte un reprezentant al absolvenților de la fiecare facultate a exprimat mulțumiri și recu-

nicipale de profil, administrația Universității, decani, prodecani, șefi de catedre, profesori universitari, studenți, părinți și prieteni.

În acest an la USMF „Nicolae Testemițanu” au susținut cu succes examenele de absolvire 992 de persoane, dintre care 292 sunt absolvenți internaționali din 13 țări. Astfel, pentru sistemul național de sănătate au fost pregătiți specialiști la următoarele specialități: Medicină – 450; Stomatologie – 105; Farmacie – 110 și la Medicină preventivă – 35 de specialiști.

Absolvenții internaționali au depus jurământul de medic și de farmacist

În data de 13 iunie, cei 292 de absolvenți internaționali ai Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova au depus solemn jurământul de medic și de farmacist în limba engleză.

În deschiderea evenimentului, profesorul Mihail Gavriluc, prorector pentru studenți internaționali, a felicitat tinerii medici, îndemnându-i să nu părăsească nobila profesie pe care au îmbrățișat-o și spunându-le că doar prin muncă și cercetare pot deveni buni profesioniști. „Profesia de medic și de farmacist vă face să fiți deosebiți prin dăruirea de sine și responsabilitatea socială. Vă doresc să deveniți medici de valoare, să nu uitați nicicând de Alma Mater și de țara în care v-ați petrecut cei mai frumoși ani din viață”, a declarat prorectorul Mihail Gavriluc.

Boris Gîlcă, secretar ge-

neral de stat al Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, a felicitat cadrele didactice universitare pentru remarcabile realizări în formarea medicilor specialiști pentru alte state și i-a încurajat pe tinerii medici să profeseze medicina cu demnitate și responsabilitate și să contribuie la îmbunătățirea sănătății oamenilor la ei acasă, unde îi așteaptă părinții, bunei și guvernele lor. „Mă bucură faptul că, de la an la an, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie Nicolae Testemițanu are tot mai mulți studenți internaționali, dornici să studieze Medicina în Republica Moldova. Actualii absolvenți reprezintă o dovadă a studiilor de calitate pe care sistemul național le oferă și ne mândrim că, pe parcursul anilor, Universitatea a promovat cele mai înalte standarde educaționale și continuă să implementeze această politică educațională”, a menționat oficialul.

În cuvântul său de felicitare, Mircea Bețiu, decanul Facultății de Medicină nr. 2, a spus: „În primul rând exprimăm recunoștință familiilor Dumneavoastră, profesorilor care au contribuit la dezvoltarea fiecăruia dintre voi și întregii comunități universitare. Există multe frunze pe copac, dar rădăcina este una – Alma Mater – să fim mândri de moștenirea noastră comună! Al doilea lucru este bunătatea – amintiți-vă că fără acestea nu puteți trata cu adevărat pacienții. În al trei-

lea rând, să știți: competența, abilitatea și responsabilitatea dovedesc că ești bun. Doar prin muncă asiduă, multe cunoștințe și dezvoltarea abilităților practice veți deveni buni profesioniști”.

Rula Shalabi, absolventul Facultății de Medicină nr. 2: „Astăzi demonstrăm că medicina este o călătorie care începe cu o decizie menținută cu multă pasiune ce nu se termină niciodată, deoarece un doctor este student pentru totdeauna. Vă doresc să reușiți cu toții pe parcursul

acestei călătorii. Dragi colegi, vă felicit pe fiecare dintre voi, precum și pe părinții și familiile voastre, care ne-au sprijinit și au investit în noi”. În numele tuturor absolvenților care au studiat Medicina în limba engleză, tânărul medic și-a exprimat recunoștința și a adus mulțumiri rectorului USMF „Nicolae Testemițanu” Ion Ababii și personalului universitar, pentru cunoștințele și experiențele pe care le-au împărtășit, pentru ospitalitate, diligență și încredere.

Tradițional, înmânând solemn flacăra cunoștințelor, tinerii medici au venit cu un mesaj în adresa mediciniștilor din anul întâi. „Fiind studenți, vă veți face prieteni, veți acumula cunoștințe și experiențe, veți stabili noi conexiuni, veți menține relații și, cel mai important, veți construi viitorul”, a enunțat reprezentantul promoției 2018, Kobrin Steven.

Absolventul Facultății de Stomatologie Amir Bilder: „Nu încetați să învățați și nu vă fie

frică să puneți întrebări. Medicina este o știință și o artă, care îmbină nu doar tehnologiile și instruirea profesională continuă, ci și umanitatea, grija față de oameni și compasiunea. Acesta să vă fie mottoul vieții universitare de zi cu zi. Aveți o minte deschisă și curajul de a vă urma inima. Lăsați educația și cunoștințele să vă lumineze calea!”

În acest an au absolvit Universitatea 292 de cetățeni străini din treisprezece țări ale lumii, dintre care 181 și-au făcut studiile în limba engleză la Facultatea de Medicină nr. 2, 79 – la Stomatologie și 31 – la Facultatea de Medicină nr. 1 au învățat în limbile engleză și rusă, iar cei 6 de la Farmacie au studiat în limba română. Cei mai mulți absolvenți internaționali sunt originari din Israel – 276, urmași de SUA – 4, câte trei din România și Federația Rusă, câte doi din Turcia și Siria și câte unul din Canada, Liban, Portugalia, Cipru, Grecia, Irak și Yemen.

Programele de studii evaluate de ANACEC

În perioada 13-15 iunie, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a fost supusă unei evaluări externe a Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare (ANACEC), în vederea acreditării programelor de studii superioare la Medicină generală, Stomatologie și Farmacie.

Pe parcursul a trei zile, experții au avut interviuri cu reprezentanții echipei manageriale, decanii, șefii de catedre,

responsabili pentru asigurarea calității la nivel de facultăți și coordonatorii programelor de studii superioare de licență, studenții și absolvenții. Totodată, membrii comisiilor de evaluare au asistat la lecții și la examene. Aceștia au vizitat sălile de curs, aulele și laboratoarele din blocurile didactice, Centrul Stomatologic Universitar și Clinica Universitară Stomatologică, Centrul Farmaceutic Universitar „Vasile Procopișin”, Centrul Universitar de Simu-

lare în Instruirea Medicală, Centrul de Evaluare Academică, Biblioteca Științifică Medicală și alte obiective.

Elena Petrov, vicepreședintele Consiliului de conducere ANACEC, a menționat că USMF „Nicolae Testemițanu” înregistrează rezultate foarte bune pe care evaluatorii le vor aprecia și le vor face cunoscute atât pe intern, cât și pe extern. „Noi suntem conștienți de statutul instituției, că este unica pe plan național care asigură formarea cadrelor în domeniul medicinei și farmaciei. Ne bucură faptul că sunteți buni și, totodată, nu vă opriți doar aici, iar acest lucru este și misiunea noastră – împreună să tindem să fiți cei mai buni”, a precizat reprezentantul organismului de evaluare.

Rezultatele evaluării externe a celor trei programe de studii, constatările și recomandările ANACEC pentru USMF „Nicolae Testemițanu” vor fi anunțate mai târziu.

Amintim că, în data de 17 aprilie a.c., ANACEC a evaluat programul de studii superioare de licență *Asistență medicală generală* în cadrul Facultății de Medicină nr. 1, în vederea autorizării de funcționare provizorie a acestei specialități, iar, la finele anului trecut, o altă comisie ANACEC a efectuat o evaluare a programului de studii *Optometrie*. Ca rezultat al evaluărilor externe, aceste două specialități noi au fost certificate provizoriu pentru un termen de cinci ani.

Experți americani în nursing la USMF „Nicolae Testemițanu”

O delegație a școlilor americane de nursing a vizitat Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” pentru a constata nivelul de pregătire a instituției noastre pentru lansarea programului de studii *Asistență medicală generală, în anul universitar 2018-2019. Vizita a avut loc în perioada 28 mai – 1 iunie, în componența: Nancy Hoffart, profesor universitar, Școala de Nursing a Universității din Carolina de Nord din Greensboro și Inez Tuck, decan la Școala de Nursing MGH, Institutul de Profesii ale Sănătății din Boston, Massachusetts.*

Experții au analizat programul de studii și au stabilit necesitățile instituției noastre pentru instruirea în nursing. Totodată, aceștia au vizitat o serie de instituții medicale care vor servi ca baze clinice și au discutat cu administrațiile lor, în vederea fortificării capacităților de pregătire a viitorilor asistenți medicali licențiați, precum și cu personalul medical (medici și asistente medicale), pentru a determina contextul formării și a activității practice a viitorilor specialiști.

Specialiștii în nursing au punctat câteva aspecte importante, precum că pacientul de astăzi este pus în fața unor decizii complexe, legate de tehnici de

diagnostic și de terapie ale căror implicații prognostice sunt deosebite. În acest context, statutul clasic al asistentei medicale – simplă executantă a unor tehnici dictate și supravegheate de medic – nu mai este compatibil cu realitatea. În funcție de specificul fiecărui

domeniu medical, asistenta este pusă în fața unor situații a căror gestionare necesită competență și profesionalism. Educația medicală în această profesie s-a modificat radical, asistenta medicală fiind obligată să dețină cunoștințe solide atât în științele biologice fundamentale, cât și în cele legate de domeniile sociale ale medicinei. Abilitățile de comunicare sunt indispensabile pentru oferirea unor servicii medicale de calitate, precum și pentru sporirea gradului de sănătate a populației.

De asemenea, experții ame-

ricani au organizat două ateliere de lucru pentru cadrele didactice care vor participa la formarea viitorilor asistenți medicali generali. Specialiștii au reiterat misiunile asistentului medical licențiat, și anume: acordarea de servicii medicale sigure, protejarea sănătății populației, desfășurarea activităților de cercetare în domeniul îngrijirilor generale de sănătate, participarea la protejarea mediului ambiant, furnizarea de servicii de îngrijiri de sănătate comunitară, dezvoltarea abilităților de formator pentru a pregăti teoretic și practic alți asistenți medicali ș.a.

În cadrul vizitei la Biblioteca Științifică Medicală a Universității, au fost identificate sursele bibliografice care urmează să fie utilizate în instruire și a fost elaborată o listă de manuale care vor fi achiziționate în cel mai scurt timp pentru îmbogățirea fondului de carte.

Menționăm că programul de studii *Asistență medicală generală* a fost elaborat cu suportul consultativ al partenerilor de la Școala de Nursing din Greensboro a Universității din Carolina de Nord și al Asociației Americane de Nursing.

Facultatea de Stomatologie – certificată complet de Consiliul Dentar din California

Consiliul Dentar din California a votat pentru certificarea completă a Facultății de Stomatologie a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova. Evenimentul a avut loc în data de 16 mai 2018, în cadrul întrunirii trimestriale a Consiliului, iar despre acest fapt instituția a fost informată printr-o scrisoare oficială din partea autorității americane.

Anterior, membrii Consiliului Dentar din California au avut mai multe misiuni de evaluare a Facultății de Stomatologie, au vizitat mai multe subdiviziuni, în special cele de profil stomatologic, precum și bazele clinice universitare, s-au familiarizat cu activitățile desfășurate și au analizat în detaliu programele și condițiile de instruire oferite. O atenție deosebită s-a pus pe aplicabilitatea studiilor stomatologice, pe

dezvoltarea manoperelor practice și pe interacțiunea student-profesor. Specialiștii din SUA au avut întruniri separate cu studenții, rezidenții și cadrele didactice ale facultății, pentru a afla viziunea acestora privind dezvoltarea instituțională.

Ca urmare, ei au întocmit un raport de evaluare pe care l-au înaintat Consiliului de Stat de Educație din California, iar urmare examinării acestuia, Consiliul a decis certificarea completă a Facultății de Stomatologie a USMF „Nicolae Testemițanu”, valabilă până în decembrie 2023. Reieșind din acest calificativ, diplomele de absolvire vor fi recunoscute automat și în statul american fără a fi supuse unor probe suplimentare de echivalare. Acest fapt facilitează înmatricularea la studii a cetățenilor din SUA. Reamintim că în decembrie 2016 Facultatea a fost certificată provizoriu de organismul specializat american.

Vizită de lucru în cadrul Programului de colaborare moldo-norvegian în Optometrie

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a fost vizitată, în data de 19 martie, de o delegație de la Universitatea din Norvegia de Sud-Est, reprezentată de Bonnie Uchermann și Dag Øyvind Olsen, jurnalist la Revista norvegiană de Optometrie. În cadrul unei întrevederi cu administrația Universității, au fost discutate trei subiecte importante privind specialitatea Optometrie, și anume: echipamentul, literatura de specialitate și stagiul de practică.

Olga Cernetchi, prorector pentru asigurarea calității și integrării în învățământ, a vorbit despre lansarea programului de studii Optometrie la Facultatea de Medicină nr. 1. „Programul la Optometrie a primit aviz pozitiv de la Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare, primind de la comisia de evaluare doar unele sugestii referitoare la îmbunătățirea bazei tehnico-materiale cu echipament ce ține de

patologia oculară”, a menționat prorectorul. Profesorul a specificat că, pe viitor, instituția își propune să lărgască spectrul literaturii de specialitate nu numai în limba engleză, dar și în română.

Prof. Uchermann a dat asigurări că Universitatea din Norvegia de Sud-Est este gata să acorde echipament în stare foarte bună, chiar nou, dacă va primi o listă cu utilajul necesar Catedrei de oftalmologie-optometrie a USMF „Nicolae Testemițanu”. Totodată, norvegianul a precizat că proiectul prevede și un buget pentru asigurarea cu publicații.

Jurnalistul Dag Øyvind Olsen a declarat că datorită colaborării dintre Moldova și Norvegia a fost posibilă lansarea acestei specialități într-un timp record, iar faptul că în

acest an au fost înmatriculați 15 studenți este un lucru îmbucurător.

În anul curent, studenții care studiază la specialitatea Optometrie vor merge în Norvegia pentru a-și realiza stagiul practic, fiind însoțiți de profesorii noștri pe toată perioada.

Vizita s-a întreprins în cadrul Programului de colaborare moldo-norvegian privind îmbunătățirea asistenței primare în oftalmologie la noi în țară.

SimOlympic 2018

În data de 4 mai 2018, la Centrul Universitar de Simulare în Instruirea Medicală al Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” s-a desfășurat olimpiada universitară de simulare SimOlympic 2018. Evenimentul, ajuns la cea de-a treia ediție, a fost o competiție între echipe formate în exclusivitate din medici- niști.

Potrivit lui Andrei Romancenco, directorul CUSIM, olimpiada universitară de simulare permite mediciniștilor să-și demonstreze capacitățile de lucru în grup, dar, în primul rând, să formeze o echipă și să fie pregătiți pentru diferite situații critice. „Consider că această experiență, care poate părea o joacă acum, își va spune cuvântul în practica din viața reală. Acest lucru îl demonstrează expunerile studenților după procesul de instruire prin simulare, totodată fiind și o bună platformă pentru un schimb de experiență între studenți”.

La ediția din anul curent au participat trei echipe a câte patru membri fiecare: *Black Code*, *FiveMed* și *The Defibrillators*. Toate echipele au fost puse în fața aceleiași provocări. Un bărbat în vârstă de 72 de ani, care cântărește 80 de kg, a ajuns la urgență cu o durere abdominală severă. Pacientul este cardiac și suferă de diabet zaharat, iar în afara de aceasta are și o hemoragie la un picior.

După tragerea la sorți, prima echipă care a oferit tot ce a avut mai bun pentru salvarea pacientului a fost *The Defibrillators*, aceasta însă

s-a situat pe locul al III-lea. Echipa *FiveMed* s-a clasat pe locul I, fiind apreciată de juriu drept cea mai bună, ținând cont de capacitățile de comunicare, de lucru în echipă, de managementul și de rezolvare a cazurilor și de corectitudinea acțiunilor întreprinse.

Mihail Savin, student în anul V la Medicină generală, membru al echipei *Black Code*, care a ocupat locul II, menționează că a trăit o experiență interesantă și captivantă. „Am avut posibilitatea de a pune în practică cunoștințele acumulate la ore, am văzut unde mai avem de lucrat și care sunt scăpările noastre. De asemenea, lucrul în echipă ne fortifică capacitățile de comunicare eficientă cu alți colegi în situație de criză”, a declarat medicinistul.

Acțiunile și deciziile studenților

de urgențe medicale, Alexandru Gavriliuc, asistent universitar la Disciplina de pneumologie și alergologie, și Olga Clipii, studentă în anul III la Medicină generală.

Această activitate a cuprins momente unice pentru studenți, oferindu-le ocazia de a se identifica cu medicul, paramedicul și asistentul medical, de a acționa în circumstanțe tensionate și de a înțelege care abilități vin din reflex și care mai trebuie dezvoltate.

Planificarea familiei - într-o nouă formă de instruire

La 15 și 16 martie 2018 a fost organizat un atelier privind instruirea on-line în domeniul planificării familiale cu genericul Consultația contraceptivă virtuală (ViC). Workshopul a fost organizat cu suportul Fondului Națiunilor Unite pentru Populație (UNFPA) și al Institutului Est European de Sănătate a Reproducerii (IEESR).

În deschiderea evenimentului, Rita Columbia, reprezentantul UNFPA în Moldova, a vorbit despre importanța acestui curs, care va permite diversificarea opțiunilor educaționale în domeniul respectiv și atragerea mai multor studenți, rezidenți și tineri specialiști ca să-l urmeze. „Sănătatea femeilor este o direcție de activitate prioritară a UNFPA în Republica Moldova, iar activitățile programului ViC vor spori gradul de securitate și calitatea asistenței medicale acordate acestora”, a menționat experta.

Potrivit profesorului universitar Olga Cernețchi, prorector pentru asigurarea calității și integrării în învățământ, planificarea familiei este obiect de studiu

tamentului Tehnologia Informației și Comunicațiilor ale Universității.

În calitate de partener de proiect, USMF „Nicolae Testemițanu” este responsabilă de implementarea protocoalelor clinice standardizate privind planificarea familială pentru medicii de familie, acreditarea și integrarea platformei ViC on-line, introducerea acestui program de instruire la Catedra de medicină militară și a calamităților pentru a asigura îmbunătățirea cunoștințelor în situații excepționale, revizuirea curriculumului la catedrele de Obstetrică și ginecologie, Medicină de familie, Morfopatologie, Medicina militară și a calamităților, revizuirea și aprobarea procedurilor naționale de operare standardizată în baza screeningului cervical ș.a.

* * *

În zilele de 26 și 27 martie curent, la USMF „Nicolae Testemițanu” s-a desfășurat Cursul avansat de formare de formatori privind calitatea serviciilor și abordarea centrată pe beneficiar în planificarea familială și asistența maternă, organizat de Ministerul

la USMF „Nicolae Testemițanu”, cu predare la catedrele de profil și la Catedra de medicină de familie, iar metodele de instruire sunt tradiționale, sub formă de prelegeri, lecții practice, seminare. „Prin implementarea acestui curs, cu suportul UNFPA, beneficiem de o formă nouă de instruire – educația la distanță, care deja s-a dovedit a fi foarte utilă în alte țări europene. Grație IEESR, avem acces gratuit la acest curs, astfel vom putea instrui studenții, rezidenții și medicii de la perfecționare în trei limbi: română, rusă și engleză, ceea ce corespunde cu politicile lingvistice ale Universității”, a declarat prorectorul Cernețchi.

Pe parcursul evenimentului a fost discutată și integrarea durabilă a conceptului ViC în învățământul preuniversitar, postuniversitar și în educația medicală continuă. Totodată, a fost desemnată echipa de țară ViC, din care fac parte reprezentanți ai catedrelor de Obstetrică și ginecologie nr. 1 și nr. 2, ai Catedrei de medicină de familie și un reprezentant al Depar-

Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova cu suportul Fondului Națiunilor Unite pentru Populație (UNFPA). La instruire au participat specialiști de la catedrele de Obstetrică și ginecologie nr. 1 și nr. 2 ale Universității, precum și medici obstetricieni și ginecologi de la instituții medicale de stat din municipiile Chișinău, Bălți și Cahul.

Evenimentul a avut drept scop creșterea calității serviciilor de planificare familială și asistența maternă prin aplicarea abordării centrate pe beneficiar și dezvoltarea unei relații de parteneriat între prestatorii de servicii de sănătate și pacienți.

Potrivit Nataliei Plugaru, reprezentant adjunct UNFPA Moldova, în acest an se va da start unui nou program de îmbunătățire a calității datelor privind sănătatea sexuală și reproductivă și violența bazată pe gen, precum și sporirea accesului la servicii de planificare a familiei, care va fi realizat în colaborare cu universitatea noastră.

Terapia punctelor trigger miofasciale în diferite afecțiuni

În zilele de 7 și 8 mai, Catedra de reabilitare medicală, medicină fizică și terapie manuală a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” în parteneriat cu Societatea Specialiștilor în Reabilitare Medicală și Medicină Fizică din Republica Moldova au organizat workshopul Terapia punctelor trigger miofasciale în durerea lombară joasă și afecțiunile genunchiului. În cadrul evenimentului au fost desfășurate lecții teoretice și practice de reabilitare medicală.

dintele Societății Specialiștilor în Terapia Trigger din Aarau, Elveția, a prezentat metodele de diagnostic și tratament al manifestărilor

tendinomosculare, determinate de patologiiile coloanei

vertebrale lombare și ale articulației genunchiului.

Alisa Tăbărtă, asistent universitar la Catedra de reabilitare medi-

cală, medicină fizică și terapie manuală a USMF „Nicolae Testemițanu”, a menționat că aceste lecții teoretice cu aplicare în practică duc la dezvoltarea reabilitării medicale continue. Patologiile abordate de experții elvețieni, cum ar fi durerea de spate, de genunchi, durerile articulare sunt frecvent întâlnite în rândul populației și pentru participanți este interesant să cunoască metode speciale de reabilitare medicală.

Printre participanți s-au numărat profesori, asistenți universitari, medici kinetoterapeuți, fizioterapeuți, reabilitologi, studenți și rezidenți.

Lecție deschisă dedicată Zilei Sănătății Orale

Catedra de propedeutică stomatologică „Pavel Godoroja” a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a organizat, în data de 20 martie, o lecție deschisă dedicată Zilei Sănătății Orale 2018, unde viitorii stomatologi au discutat metodele de igienă bucală.

Conferențiarul universitar Elena Stepco, prodecanul Facultății de Stomatologie, a specificat că pentru îngrijirea orală sunt trei metode de bază: igiena personalizată, igiena orală profesională și alimentația rațională. Ultima exclude dulciurile sau produsele rafinate și include consumul de legume în stare proaspătă. „Igienă orală personalizată presupune curățarea dinților de 2-3 ori în zi, de dorit după fiecare masă, minimum trei minute, cu utilizarea periutei și a pastelor dentare re-

comandate de medicul stomatolog. Și nu în ultimul rând, se recomandă o dată pe an igienizarea profesională realizată de medicul specialist”, a menționat Elena Stepco.

Diana Uncuța, șefa Catedrei de propedeutică stomatologică „Pavel Godoroja”, a subliniat că igiena profesională executată cu calitate nu poate dăuna dinților, ci, din contra, îi va curăța de placa bacteriană.

La rândul lor, studenții au demonstrat practic cum se face igiena orală personală, evidențiind că pentru o curățare corectă a dinților se recomandă periajul acestora în direcții circulare. Astfel, pentru dinții superiori, curățarea începe de la nivelul implantării dintelui în gingie spre marginea liberă a acestuia, iar la dinții inferiori – invers. Dacă nu respectăm această metodă, riscăm să împingem sub gingie tot ce se află pe suprafața dintelui, inclusiv

bacteriile, ceea ce ar putea agrava gingivita.

Totodată, pentru o curățare eficientă a spațiilor greu accesibile periutei de dinți, se recomandă

folosirea aței dentare după fiecare masă, iar pentru eliminarea completă a resturilor alimentare din cavitatea bucală, este important clătirea cu apă de gură, care are

un efect antibacterian și antiseptic.

De asemenea, specialiștii susțin că la copii este recomandat ermitizarea fisurilor dentare și acoperirea dinților cu lacuri și geluri ce conțin fluor, deoarece acesta este elementul chimic care are un impact major în prevenirea cariilor dentare.

Ziua Mondială a Sănătății Orale este o inițiativă a Federației Internaționale a Dentiștilor (FDI) și este sărbătorită anual în data de 20 martie. Acțiunile desfășurate în această zi au ca scop conștientizarea de către populație a importanței menținerii unei stări optime a sănătății orale la orice vârstă. Sloganul anului 2018 este *Spune Aaaa! Gândește-te la gura ta, Gândește-te la sănătatea ta!*, care accentuează importanța efectuării controalelor stomatologice periodice, atenția deosebită ce trebuie acordată, încă de la vârste mici, igienei orale corecte și alimentației sănătoase.

Al IV-lea Congres al Medicilor de Familie

În zilele de 16 și 17 mai 2018, la Chișinău s-a desfășurat al IV-lea Congres al Medicilor de Familie din Republica Moldova cu participare internațională. Manifestarea a fost organizată de Catedra de medicină de familie a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” în parteneriat cu Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale și Asocia-

Ei constituie soluția ideală pentru orice sistem de sănătate eficient. Medicul de acum, precum și cel al viitorului, va munci din ce în ce mai mult în echipe multidisciplinare”, a afirmat profesorul Curocichin.

Gheorghe Rojnovanu, prorector pentru activitate științifică al USMF „Nicolae Testemițanu”, a precizat că de nivelul și de calitatea asistenței medica-

ția Medicilor de Familie din Republica Moldova, în contextul a două evenimente semnificative – 40 de ani de la Declarația din Almatî și 20 de ani de la instituirea medicinei de familie în țara noastră.

În cuvântul său de deschidere, ministrul sănătății, muncii și protecției sociale Svetlana Cebotari a menționat că medicina de familie este veriga principală în sistemul de sănătate și, deși s-au întreprins un șir de măsuri în scopul eficientizării activității și îmbunătățirii calității asistenței medicale prestate, totuși acest domeniu întâmpină provocări și dificultăți. „Avem nevoie de eforturi conjugate pentru a aduce schimbare în asistența medicală primară și a crea condiții atractive pentru medicii de familie, inclusiv tinerii specialiști. Asistența medicală primară devine o obligație a statului și un drept universal al cetățeanului din țara noastră”, a declarat oficialul.

Ghenadie Curocichin, președintele Asociației Medicilor de Familie din Republica Moldova, a subliniat că în prezent se depun eforturi majore pentru a instrui specialiști în medicina de familie abili și capabili să privească în dinamică orice problemă de sănătate din punct de vedere biomedical, psihomedical și sociologic. „Medicii de familie sunt singurii specialiști capabili să îngrijească pacienți de toate vârstele.

le primare depinde eficiența activității tuturor domeniilor și a nivelului sistemului de sănătate, cu repercursiuni asupra stării de sănătate a populației. „Conștientizăm responsabilitatea ce ni se atribuie în instruirea universitară, postuniversitară prin rezidențiat și de formare continuă a medicilor de familie. O atenție sporită se acordă armonizării procesului de studiu la standardele europene și mondiale, la toate etapele de formare continuă a specialiștilor în domeniu”, a spus prorectorul.

În cadrul forumului au fost abordate problemele actuale din practica medicului de familie, rolul și funcțiile acestuia, standardele de pregătire profesională și de activitate în domeniu, rolul Centrului Universitar de Simulare în Instruirea Medicală în formarea profesională a medicilor de familie, instruirea medicală continuă și experiența internațională în utilizarea tehnologiilor contemporane pentru formarea specialiștilor. Printre subiectele-cheie elucidate în lucrările congresului s-au regăsit și racordarea sistemului de asistență medicală primară la modelul european, sporirea încrederii pacientului în medicul său de familie, creșterea calității serviciilor medicale ș.a.

Evenimentul a întrunit peste 400 de specialiști din Republica Moldova, România, Estonia, Rusia, Elveția ș.a.

Schizofrenia – în atenția psihiatrilor

Managementul terapeutic al pacienților cu schizofrenia și rolul terapiei metabolice în tratamentul pacienților comorbizi au constituit subiectele de bază ale conferinței științifice Schizofrenia – tulburare mintală severă, modalități contemporane de abordare, desfășurate în data de 20 martie 2018.

În opinia lui Valentin Oprea, conferențiar universitar la Catedra de psihiatrie, narcologie și psihologie medicală a universității noastre, schizofrenia este o boală destul de gravă, progredientă, care afectează personalitatea multilaterală, la nivel de gândire, percepție, comportament ș.a. Specialistul a menționat că tratamentul medicamentos al acestor bolnavi este destul de costisitor, dar partea bună este că acesta este compensat de stat. Însă, după cum a remarcat conferențiarul, problema este că programul nu acoperă toți pacienții.

Jana Chihai, conferențiar universitar la aceeași catedră, a accentuat că există o problemă în asigurarea cu medicamente compensate a pacienților cu schizofrenie, deoarece nu li se acordă la prima etapă a bolii, în primul episod psihotic, când nu este stabilită încă diagnoza.

În ultimul timp, în vizorul medicilor se află pacientul comorbid, care are multe patologii asociate și este la evidență la mai mulți specialiști. Acești pacienți,

când se adresează medicului psihiatru sau narcologului cu patologii specifice, acuză deseori și salturi de tensiune arterială provocate de efort fizic sau psihologic, boli cardiace, una dintre cauze fiind boala ischemică a cordului, dislipidemia și sindromul astenic (astenii fizică, astenie intelectuală și, uneori, sexuală). Astfel, a apărut necesitatea unui medicament care să le compenseze pe toate celelalte pe care le ia pacientul, iar

câteva companii farmaceutice au venit cu o soluție în acest sens.

În Republica Moldova există un program național de combatere a bolilor psihice, aprobat în anul 2010 și revăzut în 2017, care va continua până în anul 2021. În prezent se fac reforme în sănătatea mintală: are loc exteriorizarea serviciilor psihiatrice, a fost redus numărul de paturi în staționare și au fost create 36 de centre comunitare de sănătate mintală aproape în toate raioanele țării.

Sindromul burnout

Oricine poate să facă sindromul burnout, dar medicii sunt cei mai predispuși, mai ales cei care au șanse restrânse de reușită în tratamentul bolnavilor. Aceștia, lovindu-se tot timpul de un succes că nu pot salva toți pacienții, trebuie instruiți cum să prevină aceste situații și să-și cultive rezistența emoțională la locul de muncă. Declarația aparține doctorului Albert Veress, președintele fondator al Asociației Balint din România, și a fost făcută în cadrul conferinței Proflixia sindromului burnout în sistemul medical prin dezvoltarea rezilienței emoționale.

Mariana Cernițanu, conferențiar universitar, șefa Centrului de Consiliere Psihologică și Ghidare în Carieră al USMF „Nicolae Testemițanu”, a spus că întrunirea dată reprezintă un bun prilej de extindere a orizonturilor cunoașterii asupra manifestării sindromului burnout la cadrele din sfera medicală. Actualitatea problemei abordate reiese din creșterea numărului de cazuri de malpraxis și iatrogenii în relația lucrătorului medical cu pacientul. „Numit și ardere profesională, sindromul burnout afectează tot mai multe categorii de profesioniști, în special pe cei care interacționează nemijlocit cu oamenii (medicină, psihologie, pedagogie ș.a.). Deseori, cei care suferă de burnout nici nu se adresează la specialiști, crezând

că sunt doar obosiți mai mult ca de obicei și că asta va trece curând și de la sine”, a menționat Mariana Cernițanu.

Conferențiarul universitar Ovidiu Popa-Velea, șef al Catedrei de psihologie medicală, Facultatea de Medicină, Universitatea de Medicină și Farmacie „Carol Davila” din București, a

agravarea acestui sindrom, între ei situându-se incapacitatea de expresie emoțională și vulnerabilitatea crescută la stres.

La eveniment au participat cca 160 de specialiști din diverse instituții medicale, cadre științifico-didactice și alți invitați. Pe lângă rapoartele științifice prezentate, specialiștii au luat

declarat că sindromul burnout a constituit, în ultimii ani, un simptom tot mai frecvent raportat în mediul academic medical, în contextul duratei lungi de formare, creșterii cerințelor educaționale, diversificării programelor de studii, sporirii numărului de evaluări și, nu în ultimul rând, al lipsei clarității cu privire la parcursul profesional după absolvirea facultății. În același timp, în literatura de specialitate se consideră că o serie de factori individuali pot contribui la apariția și

parte la diverse ateliere de lucru desfășurate la Catedra de management și psihologie a USMF „Nicolae Testemițanu”.

Evenimentul a avut loc la Chișinău, în perioada 11-13 mai 2018, și a fost organizat de Centrul de Consiliere Psihologică și Ghidare în Carieră împreună cu Catedra de management și psihologie ale Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, în parteneriat cu Asociația Balint din Moldova și România.

Guta – la granița dintre specialități

Alimentația neadecvată, activitatea fizică minimală, creșterea obezității, care atrage după sine creșterea incidenței sindromului metabolic, a hipertensiunii arteriale și patologia renală sunt principalele cauze ale sporirii cazurilor de gută în rândul populației. La acest subiect – actualități, cauze, diagnostic și tratamentul acestora – au discutat specialiștii în medicină internă, reumatologie, nefrologie, cardiologie din Republica Moldova și România, în zilele de 29 și 30 martie, în cadrul unei conferințe științifice cu genericul Guta – la granița dintre specialități.

Președintele Societății Medicilor Interniști din Republica Moldova Liliana Groppa, șefa Disciplinei de reumatologie și nefrologie a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, a evidențiat problema gutei în țara noastră, menționând că aceasta este o boală reumatică, dar care implică și alți specialiști – medici de familie, cardiologi ș.a. „Este necesar de discutat actualitatea problemei, depistarea precoce, tratamentul adecvat, educația pacientului pentru micșorarea complicațiilor acestei maladii

și chiar reducerea cazurilor”, a specificat profesorul universitar Liliana Groppa.

Ion Bruckner, președintele Societății Române de Medicină Internă, a declarat că deoarece gută este o boală care vizează mai mul-

terularea unor activități și pentru pacienți. „Pacienții cu boli inflamatoare reumatice ajung destul de târziu la medic. Din fericire avem medicamente, dar mulți dintre ei au afectări structurale importante și e bine să-i monito-

te specialități, toți cei care lucrează cu pacienții trebuie să studieze medicina internă pentru a putea răspunde acestor provocări.

Ruxandra Ionescu, președintele Societății Române de Reumatologie, a vorbit despre importanța schimbului de experiență, armonizarea cunoștințelor și stabilirea unei baze educaționale continue pentru specialiștii de pe ambele maluri ale Prutului. Experța a menționat că ar fi oportună

rizăm încă de la început”, a conchis Ruxandra Ionescu.

Conferința a fost organizată de Disciplina de reumatologie și nefrologie a USMF „Nicolae Testemițanu” în parteneriat cu Societatea Medicilor Interniști din Republica Moldova, Societatea Română de Medicină Internă, Societatea Română de Reumatologie și Asociația MED EXPERTS.

Șapte premii speciale la Salonul Internațional EUROINVENT 2018

Invențiile cercetătorilor Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova, realizate în ultimii 5 ani, au fost apreciate cu 7 premii speciale la Salonul Internațional Euroinvent, ediția a X-a, desfășurat în perioada 17-19 mai 2018, la Iași, România.

Reprezentanții universității noastre – mandatar autorizat Elena Coșneanu, inginer coordonator în Departamentul Știință, și Mariana Jian, cercetător științific, Laboratorul de inginerie tisulară și culturi celulare – au participat la salon cu invenții din domeniul ingineriei tisulare, biochimiei, gastroenterologiei, stomatologiei, chirurgiei septice și chirurgiei plastice și reconstructive.

Rezultatele științifice ale inventatorilor USMF „Nicolae Testemițanu” au fost apreciate cu trei premii speciale din partea reprezentanților din Iran,

organizatorii Cadet Inova și ICECHIM, București, 10 medalii de aur, trei medalii de argint, o medalie de bronz și 36 de diplome de excelență. De asemenea, palmaresul instituției noastre a fost suplinit cu Premiul Special al ATIP, Thailanda și Premiul Special de la HOFIGAL și de la Universitatea de Medicină și Farmacie „Carol Davila” din București.

În cadrul Euroinvent 2018, reprezentanții WIIPA, Taiwan, i-au conferit Mariane Jian premiul pentru cea mai bună invenție.

De asemenea, în cadrul expoziției de carte, reprezentanții Catedrei de farmacologie au fost distinși cu două medalii de aur și trei diplome de excelență.

La salon au fost prezentate peste 500 de invenții din peste 30 de țări, printre care: România, Republica Moldova, Iran, Polonia, Malaezia, Taiwan, Thailanda, Indonezia, Coreea, Portugalia și Irak.

Actualități în tratamentul afecțiunilor hepatice

În data de 27 martie 2018, la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a avut loc conferința științifică cu genericul **Actualități în tratamentul simptomelor specifice și nespecifice ale afecțiunilor hepatice, organizată de Disciplina de Gastroenterologie a Departamentului Medicină Internă.**

Invitatul de onoare al forumului a fost David Jones, profesor la Universitatea Newcastle din Marea Britanie, care a vorbit despre fatigabilitatea și afecțiunile cognitive ale pacienților cu maladii hepatice. Galyna Solovyova, șefa Secției de gastroenterologie, Clinica din Oberig, a vorbit despre bolile hepatice nealcoolice grase, menționând că acestea sunt tot mai frecvent întâlnite în întreaga lume, iar în SUA este cea mai comună formă de boli hepatice cronice. În opinia specialistului, bolile de ficat gras nealcoolice pot afecta orice grup de vârstă, dar mai ales persoanele cu vârsta de peste 40 de ani, acestea prezintă un risc crescut de boli de inimă, cauzate de factori, cum ar fi obezitatea și diabetul zaharat. Doctorul a mai spus că riscul de îmbolnăvire poate crește atunci când avem colesterolul ridicat, un nivel înalt de trigliceride în sânge, sindrom metabolic, obezitate, mai ales când grăsimea este

concentrată în abdomen, sindromul ovarului polichistic, apnee în somn și diabetul de tip 2. Medicul a adus la cunoștința celor prezenți dietele și metodele care îi vor ajuta pe pacienți să depisteze la timp boala și să o trateze mai ușor.

Experții nu cunosc exact de ce unii oameni acumulează grăsime în ficat. Însă un lucru este cert – grăsimile acumulate dezvoltă inflamații ale ficatului ce progresează spre ciroză. Atât boala de ficat gras nealcoolic, cât și splenohepatita nealcoolică sunt direct legate de supraponderabilitate sau obezitate, de rezistența la insulină, când celulele nu asimilează zahăr ca răspuns la insulina hormonală, iar nivelul de zahăr și grăsimi în sânge este ridicat.

Managementul pacienților cu patologie cardiovasculară

Disciplina de cardiologie din cadrul Departamentului Medicină Internă al Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a organizat conferința științifică Noi abordări în managementul pacienților cu patologie cardiovasculară, care s-a desfășurat în data de 19 aprilie.

La forum au participat experți naționali și internaționali, care au prezentat situația actuală a maladiilor cardiovasculare în Republica Moldova, precum și progresele recente în diagnosticarea și tratamentul bolilor cardiovasculare, îndeosebi la pacienții cu hipertensiune arterială și insuficiență cardiacă.

Profesorul universitar Valeriu Revenco, șeful Disciplinei de cardiologie, a vorbit despre importanța utilizării beta-blocanților în tratamentul pacienților cu patologie cardiovasculară și despre contraindicațiile și efectele adverse pe care le pot provoca acestea dacă nu sunt administrate corect. Profesorul a menționat că acestea ar trebui evitate în timpul sarcinii, deoarece sporesc riscul de hipoglicemie, bradicardie și detresă respiratorie acută la nou-născut. Cu toate acestea, beta-blocanțele sunt utilizate pe larg în cazul hipertensiunii arteriale la gravide, fapt ce reprezintă o problemă delicată în republică.

Prezent la conferință, Oleksandr Bilchenko,

reprezentant al Academiei Medicale pentru Educație Postuniversitară din Harkov, Ucraina, a abordat subiectul privind factorii de risc în conduita pacienților cu hipertensiune arterială, subliniind importanța diagnosticării corecte a pacientului și a prescrierii tratamentului.

Bolile cardiovasculare reprezintă o problemă stringentă atât medicală, cât și socio-

economică pentru țara noastră, întrucât acestea se plasează constant pe primul loc printre cauzele de deces ale populației, deținând circa 57,5% din mortalitatea totală în ultimii zece ani. Mortalitatea cardiovasculară înaltă din Republica Moldova depășește nivelul mediu global aproape de două ori.

Tuberculoza continuă să fie o amenințare majoră pentru societate

Tuberculoza continuă să fie cel mai mare ucigaș infecțios la nivel mondial, iar rezistența la medicamente prezintă o amenințare majoră pentru societate, a declarat Sofia Alexandru, directorul Institutului de Ftiziopneumologie „Chiril Draganiuc”, la conferința științifică intitulată „Se caută lideri pentru o lume fără tuberculoză”.

„Tuberculoza este o boală socială, cu implicații medicale, și rămâne o problemă care traversează cu mult granițele medicinei. Este o boală infecțioasă cu cel mai mare număr de decese în istoria omenirii și, în pofida tuturor succeselor înregistrate, rămâne o boală transmisibilă cu o povară socială majoră, provocând suferințe enorme”, a afirmat directorul.

Valentina Vilc, asistent universitar la Catedra de pneumoftiziologie a USMF „Nicolae Testemițanu”, a prezentat informații privind gradul de realizare al Programului național de control al tuberculozei pentru

temului de control al tuberculozei în Republica Moldova, imunoprofilaxia tuberculozei la etapa actuală, impactul diabetului zaharat asupra evoluției tuberculozei pulmonare, intensitatea intoxicației endogene la pacienții cu tuberculoză pulmonară cu rezistență primară și secundară la medicamentele antituberculoase.

Anual, în data de 24 martie, este marcată Ziua Mondială a Tuberculozei, cu scopul de a atrage atenția opiniei publice la epidemia globală de tuberculoză (TBC) și la eforturile de a elimina boala. Sloganul ediției 2018 – „Se caută lideri pentru o lume fără tuberculoză” – s-a axat pe construirea angajamentului de a eradicarea tuberculoza nu numai la nivel politic cu șefii de stat, guvernatori, parlamentari, dar și la nivelul administrației publice locale, cu implicarea liderilor comunitari, a persoanelor afectate de tuberculoză, a avocaților societății civile, a medicilor, a asistentelor medicale, a ONG-urilor și a altor

anilor 2016-2020. Întrucât tuberculoza este una dintre problemele majore de sănătate în Republica Moldova, scopul programului este de a reduce povara acestei maladii la nivel național, inclusiv a tuberculozei rezistente la medicamente, prin asigurarea accesului universal la servicii de prevenire, diagnostic și tratament de calitate și aplicarea intervențiilor strategice centrate pe pacient.

La eveniment au fost discutate și subiecte cu referire la auditul sis-

parteneri. Toți pot fi lideri ai eforturilor comune de în combaterea tuberculozei.

Menționăm că Republica Moldova este în continuare printre țările cu un nivel ridicat de morbiditate și se regăsește în lista celor 18 țări prioritare în controlul tuberculozei în regiunea europeană și în cele 30 de țări cu povară înaltă de tuberculoză multidrogrezistentă din lume.

Întrunirea otolaringologilor din Iași și Chișinău

Colaborarea Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova cu Universitatea de Medicină și Farmacie „Gr. T. Popa” din Iași, România, a reunit otorinolaringologii

într-o conferință științifică cu genericul Actualități în otorinolaringologie, organizată de Catedra de otorinolaringologie a instituției noastre în luna aprilie a.c.

În cadrul manifestării științifice s-au discutat subiecte precum: aspecte de bioetică în implantarea cohleară, factori prognostici în implantul cohlear, prezentat de profesorul Dan Mârțu, chisturile și fistulele branhiale, susținut de Luminița Rădulescu, calitatea vieții la pacientul cu colesteatom – de Roxana Șerban, disfonia la copil – de dr. Corina Butnaru.

„Două surori care s-au înrudit cu mulți ani în urmă, precum și relațiile de prietenie cu Universitatea din Iași, schimbul de experiență, limba pe care o vorbim, ne-a unit astăzi pentru a pune în discuție mai multe subiecte din domeniul sănătății”. Declarația aparține rectorului USMF „Nicolae Testemițanu” Ion Ababii, care a deschis conferința. Potrivit academicianului Ababii, grație acestei colaborări, am putut trece la studierea medicinei în limba română, deoarece ni s-a oferit acces la manuale în limba maternă, am primit suportul informațional necesar,

cadrele științifico-didactice au participat la conferințe și diverse întruniri profesionale, fapt ce a contribuit la dezvoltarea sistemului educațional medical în țara noastră.

În baza deciziei Senatului

universitar, rectorul Ion Ababii i-a conferit titlul onorific și i-a înmănat invitatului de onoare Dan Mârțu, profesor universitar la UMF „Gr. T. Popa” din Iași, Diploma de doctor honoris causa, pentru colaborare fructuoasă în domeniul ORL.

La rândul său, profesorul ieșean a declarat că este deosebit de onorat și profund recunoscător pentru titlul decernat. „Ați fost favorizați de faptul că rectorul Dumnea-voastră, un om deosebit, cu viziune, capabil să înțeleagă știința și direcțiile sale, este orelist. Faptul că atâția tineri specialiști care au plecat din Chișinău ilustrează medicina în centre de mare prestigiu așează un potențial deosebit de valoros imaginii Universității”, a accentuat profesorul Dan Mârțu.

Totodată, instituția noastră i-a conferit titlul de *Visiting professor* conferențiarului universitar Luminița Rădulescu, UMF „Gr. T. Popa”, șefa Clinicii de Otorinolaringologie a Spitalului de Recuperare.

În semn de recunoștință și apreciere, dr. Roxana Șerban și dr. Corina Butnaru de la UMF „Gr. T. Popa” au fost menționate cu Diploma USMF „Nicolae Testemițanu”.

Ziua Mondială a Somnului

Un șofer somnoros are un risc de 5 ori mai mare de a face un accident rutier, iar gravitatea urcării acestuia la volan poate fi egalată cu a unui șofer în stare de ebrietate, a declarat Pavel Apostol, șeful serviciului Info Trafic din cadrul Inspectoratului Național de Patrulare, participând la o conferință științifică dedicată Zilei Mondiale a Somnului. Evenimentul a avut loc în data de 16 martie 2018, la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”.

Potrivit acestuia, 20% dintre accidentele rutiere care se întâmplă zilnic sunt din cauza adormirii la volan, iar 80 la sută se soldează cu moartea cuiva. Din grupurile de persoane supuse riscului de a adormi la volan fac parte: persoanele care dorm puțin noaptea din diverse motive, persoanele care lucrează în găzdi de noapte, șoferii tineri, părinții care au copii mici, persoanele care suferă de patologii ale somnului, șoferii care consumă medicamente cu efect hipnotic/sedativ ș.a. În anul 2017 numărul acci-

dentelor din cauza somnolenței a scăzut practic de două ori comparativ cu anii precedenți, fiind înregistrate 57 de accidente rutiere, în urma cărora 11 persoane au decedat și alte 34 au fost traumatizate, iar cel mai grav accident rutier din cauza adormirii la volan a luat viața a cinci persoane.

Adrian Lupușor, asistent universitar la Catedra de fiziologie a omului și biofizică, a vorbit despre tulburările de respirație în somn la pacienții cu maladii neuro-musculare. „Pacienții cu aceste maladii dezvoltă hipoxie, hipercapnie, care apare sau se agravează în special în timpul nopții, generând tulburări de respirație în somn. Tulburările de respirație în somn reprezintă o componentă importantă a morbidității și mortalității pacienților cu maladii neuro-musculare”, a afirmat medicul neurolog.

Ion Moldovanu, profesor universitar la Catedra de neurologie nr. 1, a prezentat informații privind cefaleea la pacienții cu tulburări de somn. „Între cefalee și somn există o relație complexă și bidirecțională, iar tulburările de somn pot provoca crize cefalalgice”, a declarat specialistul.

Congresul de radiologie și imagistică medicală din Republica Moldova

În zilele de 1 și 2 iunie, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a găzduit un eveniment științific - al IV-lea Congres de radiologie și imagistică medicală din Republica Moldova.

Specialiștii întruniți la acest forum de amploare au discutat noile soluții de diagnostic și tratament și au prezentat tehnologiile avansate pentru o calitate înaltă a serviciilor medicale. În cadrul

zitroni, și Derchi Lorenzo de la Universitatea Genova din Italia, președintele Societății Europene de Radiologie.

Natalia Rotaru, șefa Catedrei de radiologie și imagistică a USMF „Nicolae Testemițanu”, a menționat că această manifestare științifică, cu fiecare ediție, devine tot mai interesantă pentru medicii specialiști din toate domeniile medicinei, prin varietatea temelor abordate. Ca rezultat, în acest an, Societatea Română a Radiologilor

vorbitori de limbă franceză, la un curs de instruire în domeniul radiologiei intervenționale. În același timp, Societatea Europeană de Radiologie a anunțat că toți membrii organizației profesionale din Republica Moldova sunt acceptați gratis în rândurile celor europeni și a mai oferit un grant pentru o reducere de 75% la taxa de participare la congresul din 2019.

Al IV-lea Congres de Radiologie și Imagistică Medicală din Republica Moldova a fost

manifestării științifice au fost prezentate rapoarte privind imagistica oncologică, neuroradiologia, imagistica în cardiologie, sistemul urinar și genital, radiologia intervențională, medicina nucleară ș.a. Peste 80 la sută dintre comunicări au fost prezentate de către invitații de peste hotare, printre care profesorul Abass Alavi de la Universitatea Pennsylvania din SUA, nominalizat la Premiul Nobel pentru activitatea sa de pionierat în dezvoltarea tomografiei cu emisie de po-

și Imagiștilor a oferit organizatorilor congresului Premiul Mare „Șerban Georgescu” pentru contribuții majore la dezvoltarea acestui domeniu. Totodată, organizația profesională română a oferit drept premiu pentru șapte rezidenți, raportori în cadrul acestui congres, invitații la o școală de vară în domeniul radiologiei și imagisticii, care va avea loc în luna iulie 2018, la Brașov.

Profesorul Bruno Castle, delegat al societății franceze, a invitat trei tineri specialiști,

organizat de USMF „Nicolae Testemițanu” în parteneriat cu Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al RM, Societatea Medicilor Imagiști din Republica Moldova, Societatea de Ultrasonografie în Medicina și Biologie din RM, Agenția Universitară a Francofoniei.

La forum au participat 34 de specialiști cu renume din SUA, Franța, Italia, Turcia, România, Ucraina, Belarus, Federația Rusă, Austria, Olanda, Germania și Republica Moldova.

Dezbateri cu privire la osteoartrite

Cei mai mulți pacienți care suferă de osteoartrite trebuie tratați în comun cu medicii internști, cu care să colaboreze și să progreseze în tratarea acestor afecțiuni,

de osteoartrite. „Consider că doar atunci când medicii internști împreună cu medicii traumatologi și ortopezi vor discuta și vor examina pacientul se va putea găsi o

de genunchi sunt mai mult de 10 mii de bolnavi. „Tratamentul gonartrozei este complex și trebuie efectuat în dependență de stadiul procesului patologic, astfel favorizând

a declarat Nicolae Caproș, președintele Asociației Traumatologilor și Ortopezilor din Republica Moldova, în cadrul simpozionului „Osteoartrite. Actualități în tratamentul intraarticular”, care s-a desfășurat la 30 martie a.c.

Această patologie este foarte frecvent întâlnită: aproximativ 9% dintre tineri și 45-50% dintre persoanele cu vârsta peste 60 de ani suferă

soluție eficientă pentru tratarea acestuia”, a menționat profesorul Liliana Groppa, președintele Societății Medicilor Internști din Republica Moldova, șefa Disciplinei de reumatologie și nefrologie a USMF „Nicolae Testemițanu”.

Nicolae Erhan, conferențiar universitar la Catedra de ortopedie și traumatologie, a informat că, actualmente, în Republica Moldova pe lista de așteptare pentru artroplastia

ameliorarea indicilor biomecanici ai articulației, restabilirea cartilajului articular, dar și contribuind la restabilirea capacității funcționale a pacientului”, a accentuat Nicolae Erhan.

În prezent, osteoartrita este una dintre cele mai răspândite afecțiuni cronice și, totodată, cea mai des întâlnită afecțiune a aparatului locomotor.

Asigurarea calității investigațiilor de laborator

În data de 30 martie 2018, Catedra de medicină de laborator a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a organizat un simpozion cu genericul „Actualități privind asigurarea calității investigațiilor în laborator”. Evenimentul a avut loc în incinta Centrului

viciu de laborator și a menționat rolul Asociației Medicilor și Specialiștilor în Medicina de Laborator din Republica Moldova, îndemnând participanții să-și conjuge eforturile și împreună să îmbunătățească la maximum acest domeniu al sistemului de sănătate din țară.

nătățirea continuă a calității serviciilor prestate de către instituții, a îngrijirilor și a tratamentului acordat pacienților și asigurarea condițiilor de securitate.

Programul manifestării a cuprins și subiecte precum: actualizarea și perfecționarea formelor de dare de seamă

Republican de Diagnosticare Medicală și a întrunit specialiști în medicina de laborator din întreaga țară.

Profesorul universitar Anatolie Vișnevschi, șef al Catedrei de medicină de laborator, a prezentat publicului activitățile fundamentale privind asigurarea calității în ser-

Prezentă la eveniment, Svetlana Caragia, directorul Centrului Republican Control Extern al Calității, a informat participanții despre cerințele actuale ale standardelor naționale de acreditare a laboratoarelor medicale din sistemul de sănătate. Specialistul a menționat că acestea prevăd îmbu-

cu privire la volumul de lucru realizat de laboratoarele medicale, analiza erorilor și efectele la etapele pre-examinare și post-examinare, citologia în mediul lichid ca metodă de screening, raportarea rezultatelor analizelor prin sistemul automat ș.a.

Seminar educațional în chirurgia și neurochirurgia pediatrică

Actualitățile în chirurgia și neurochirurgia pediatrică a fost subiectul unui seminar educațional desfășurat în luna aprilie la Institutul Mamei și Copilului (IMC), în Aula „Victor Ghețul”.

Acad. Eva Gudumac, făcând o retrospectivă a evoluției chirurgiei pediatrică din țara noastră, a amintit despre sensibilitatea și profesionalismul regretatei Natalia Gheorghiu

pre relația de colaborare cu USMF „Nicolae Testemițanu” – o instituție prestigioasă, ce pregătește specialiști calificați în domeniu.

La seminar au participat oaspeți din Federația Rusă,

Sergiu Gladun, directorul IMC, a dat start manifestării, menționând că acest seminar oferă participanților posibilitatea de a face un schimb de experiență și de a discuta despre rezultatele cercetărilor științifice de ultimă oră efectuate prin intermediul colaborărilor internaționale. „La moment, în Republica Moldova sunt circa 120 de specialiști chirurgi pediatri, care efectuează peste 8000 de intervenții chirurgicale anual, fiind tratați peste 1000 de copii, iar scopul acestui eveniment este de a îmbunătăți calitatea asistenței medicale la copiii cu maladii chirurgicale”, a subliniat managerul instituției.

– iscusit chirurg pediatru, care a fost mereu alături de copiii aflați în suferință, fapt pentru care mai multe instituții, centre și asociații îi poartă astăzi numele. „Fie ca această întrunire să fie încă un pas în creșterea Dumneavoastră profesională”, a conchis Eva Gudumac.

Valeriu Mitiș, directorul Institutului de Cercetări Științifice de Chirurgie Pediatrică Urgentă și Traumatologie din Moscova, a accentuat că medicina are un singur scop, și anume acela de a salva vieți omenești, indiferent de situații politice, religie și altele. Renumitul chirurg a menționat și des-

România, Ucraina și Belarus, care au abordat subiecte precum: neurochirurgia pediatrică în spațiul Euroasiatic, traumatismul vertebro-medular la copii, tratamentul combinat al tumorilor cerebrale la copii, tumorile fosei craniene posterioare la copii, chirurgia zonelor funcționale importante ale creierului, posibilități și perspective în neurosonografia și neurochirurgia pediatrică ș.a.

Evenimentul a fost organizat de Departamentul Pediatrie al USMF „Nicolae Testemițanu”, Institutul Mamei și Copilului și Institutul de Cercetări Științifice de Chirurgie Pediatrică Urgentă și Traumatologie din Moscova.

MedEspera 2018

Asociația Studenților și Rezidenților în Medicină în parteneriat cu Departamentul Știință al Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” au desfășurat Congresul Internațional pentru Studenți și Tinerii Medici MedEspera, ediția a VII-a. Manifestarea reprezintă o platformă unică pentru tinerii cercetători de a-și promova realizările științifice, de a-și dezvolta cunoștințele în domeniul medicinei și farmaciei și de a stabili relații de prietenie și de colaborare cu semenii lor din întreaga lume.

La deschiderea forumului, rectorul Ion Ababii a subliniat importanța acestuia pentru viitorii medici și tinerii specialiști, menționând că dimensiunea internațională a evenimentului deschide noi oportunități pentru extinderea cooperării științifice la nivel internațional. Academicianul a menționat noile perspective pentru mobilitatea academică și de cercetare pe care le oferă programul comunitar Orizont-2020 și multe alte proiecte. Adoptarea și aplicarea strategiilor Europa-2020 are în vizor o creștere inteligentă prin investiții în educație, cercetare și inovare”.

Profesorul Christoph Lange, di-

rectorul Centrului de Cercetare a Bolilor Infecțioase din Borstel, Lübeck, Germania, a menționat că tinerii prezenți la eveniment sunt speranța societății, fiindcă sunt viitori medici. „Mulți doresc să emigreze după finalizarea studiilor, dar vă îndemn să regândiți această opțiune, pentru că e important să fiți fideli țării care v-a oferit instruire și educație”, a spus profesorul.

Absolventa USMF „Nicolae Testemițanu” Viorica Chelban, neurogenetician la Colegiul Regal din Londra a subliniat că viața de student și apoi cea de medic este una extraordinară, iar acest eveniment este o oportunitate minunată pentru

fiecare de a se afirma și de a acumula cât mai multe cunoștințe în domeniul sănătății.

Profesorul Stephen Mackler, director adjunct al Departamentului de Periodontie la Universitatea de Stomatologie din Chapel Hill, SUA, a făcut o trecere în revistă privind colaborarea cu instituția noastră care, actualmente, se bucură de rezultate cu adevărat frumoase.

De asemenea, la eveniment au fost prezenți: James Janani, asistent general al Departamentului SCORE în cadrul Federației Internaționale a Asociației Medicale Studențești, Elveția, și Nika Gvazava, președinte executiv al Asociației Studenților în Medicină din Georgia, care, în cadrul congresului, au organizat workshop-uri pentru tinerii participanți.

Congresul MedEspera s-a desfășurat în perioada 3-5 mai și a cuprins 156 de comunicări orale, repartizate pe mai multe secțiuni. Manifestarea științifică a inclus și trei sesiuni de postere, unde au fost prezentate 127 de lucrări. Această ediție a congresului a inclus și 30 de workshop-uri, care au fost moderate de invitați speciali – profesori cu renume din SUA, Canada, Marea Britanie, Germania, România și Republica Moldova, ce au prezentat subiecte actuale din medicină și farmacie.

La ediția curentă a congresului s-au întrunit peste 750 de studenți și tineri medici din 13 țări ale Lumii, printre care Italia, Germania, Georgia, Elveția, Kazahstan, Ucraina, Belarus, România, Republica Democrată Congo, Israel, Franța, Cipru și Republica Moldova.

Farmacia etică – subiect de discuții pentru specialiștii de profil

Problemele actuale cu care se confruntă sistemul farmaceutic din Republica Moldova – accesul la medicamente, prețul acestora, locul și rolul farmacistului în sistemul de sănătate, prestigiul profesiei de farmacist – și-au găsit reflectare în cadrul unei conferințe științifice cu participare internațională Farmacie etică: istorie, realități și perspective. Evenimentul, organizat de Catedra de farmacie socială „Vasile

în beneficiul pacientului”, a afirmat profesorul.

Valentina Buliga, președintele comisiei parlamentare Protecție socială, sănătate și familie, prezentă la conferință, a declarat că sănătatea pacientului este postulată fundamental în activitatea farmacistului, care, prin Jurământul lui Hippocrate, se obligă să urmeze normele codului deontologic. „Un farmacist devotat dă dovadă de o atitudine profund

Procopșin” în zilele de 20 și 21 aprilie, a fost dedicat memoriei patriarhului farmaciei moldave - profesorului universitar Vasile Procopșin și conferințarului universitar Nadejda Ciobanu.

Nicolae Ciobanu, decanul Facultății de Farmacie, a accentuat că așteptările acestei conferințe sunt ca, în timpul apropiat, să putem spune că farmacia din Republica Moldova este una etică.

Gheorghe Rojnovanu, prorector pentru activitate științifică, a declarat că acest forum, consacrat marilor dascăli, continuă bunele tradiții ale instituției noastre de a elogia personalitățile marcante. „Ideile Domniilor Lor sunt actuale și astăzi pentru sistemul național de sănătate și anume în aplicarea principiului unității dintre medicină și farmacie

umană față de om și colectivitate, respectă demnitatea și personalitatea bolnavului, exercitând profesia sa cu multă conștiință și respectând normele de etică și deontologie farmaceutică, și nu acceptă să fie utilizat doar în interes economic”, a spus deputatul.

Adriana-Elena Tăierel, conferințar universitar la Universitatea de Medicină și Farmacie „Carol Davila” din București, a transmis un mesaj din partea decanului Facultății de Farmacie, anunțând disponibilitatea de a continua conlucrarea fructuoasă și eficientă, pentru a avea rezultate concrete și digerabile.

Programul conferinței a inclus și simpozionul Rolul asociațiilor profesionale în exercitarea activității farmaceutice în România și Republica Moldova.

Prevenirea și tratamentul accidentului vascular cerebral ischemic

În data de 6 martie a.c. a avut loc conferința științifică „Prevenirea și tratamentul accidentului vascular cerebral ischemic (AVC): abordare interdisciplinară”, unde au fost discutate subiecte precum factorii de risc ai AVC în rândul populației din Republica Moldova, prevenirea la pacientul cu fibrilație atrială, trombozele venoase cerebrale și conduita tratamentului anti-trombotic la pacienții cu stenoza de artere carotide.

Manifestarea a fost deschisă de academicianul Stanislav Groppa, șeful Catedrei de neurologie nr. 2, care a declarat că patologiile vasculare cerebrale rămân a fi o problemă gravă pentru țara noastră, iar mortalitatea din această cauză este în creștere, mai ales că, în ultima perioadă, se înregistrează și fenomenul de îmbătrânire a populației. „Este

foarte important să informăm societatea că un mod de viață nesănătos,

cum ar fi abuzul de alcool, fumatul, inactivitatea fizică și alte activități nocive, sunt factori de risc pentru AVC care pot fi preveniți”, a accentuat profesorul.

„Consecințele AVC în cazul pacientului cu risc de sângerare sunt mai grave, iar tratarea necesită o atenție și îngrijire deosebită”, a remarcat Aurel Grosu, președintele Consiliului de Experți al Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale. Specialistul a informat medicii despre responsabilitatea pe care și-o asumă și despre principiile de bază în acordarea primului ajutor acestor pacienți.

Conform datelor Organizației Mondiale a Sănătății, 15 milioane de oameni suferă un accident vascular cerebral în întreaga lume, în fiecare an. Dintre aceștia, 5 milioane decesează și alte 5 milioane sunt persoane cu dizabilități. În Europa, în fiecare an se înregistrează aproximativ 650 de mii de decese provocate de accident vascular cerebral, dintre care cca 80% sunt ischemice.

Accidentele vasculare cerebrale la copii

În data de 4 mai s-a desfășurat cea de-a II-a ediție a Conferinței internaționale bienale Chișinău-Sibiu cu genericul Accidente vasculare cerebrale la copii (AVC). Manifestarea a fost organizată de Departamentul Pediatrie al Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” în colaborare cu Societatea de Pediatrie din Republica Moldova și Facultatea de Medicină a Universității „Lucian Blaga” din Sibiu, România.

„Colaborarea cu experții din România întotdeauna a fost și este binevenită, deoarece se discută și se fac schimburi de experiență privind sporirea calității serviciilor medicale prestate copiilor, discuții care, în ultima instanță, influențează îmbunătățirea actului medical”, a spus Sergiu Gladun, directorul Institutului Mamei și Copilului.

Profesorul Mihai-Leonida Neamțu din Sibiu a remarcat condițiile de activitate și profesionalismul colegilor de la Chișinău: „Ne bucurăm că sun-

teți activi, iar rezultatele în domeniul medical evoluează în Republica Moldova”.

În cadrul întrunirii au fost puse în discuție particularitățile clinice, de diagnostic și de tratament al copilului cu accident vascular cerebral, riscul de dezvoltare a epilepsiei la copilul care a suportat AVC, aspecte medico-sociale și alte probleme importante privind maladiile provocate de AVC. Totodată,

au fost abordate subiecte precum: trombectomia mecanică – oportunitate în managementul AVC is-

chemic pediatric, neuromodulare prin stimulări trans-craniene neinvazive la copii cu AVC perinatal și hemipareză, patologia cardiacă congenitală: factor de risc și cauză de AVC la copii.

Următoarea conferință bienală Chișinău-Sibiu se va desfășura în România, în anul 2020.

Actualități în parodontologie

Catedra de odontologie, parodontologie și patologie orală și Catedra de stomatologie terapeutică a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” au organizat, în data de 27 aprilie, conferința Actualități în parodontologie.

Decanul Facultății de Stomatologie, profesorul universitar Sergiu Ciobanu, a deschis manifestarea, prezentând subiecte actuale în domeniul parodontologiei, acestea

conținând în care apar și se dezvoltă parodontopatiile marginale cronice impun noi abordări ale tehnicilor de chirurgie parodontală.

Parodontitele marginale cronice sunt afecțiuni de origine microbiană, biocenoză orală, au apariție și dezvoltare insidioasă, aproape asimptomatică și foarte rapid ireversibilă. Astfel, pacienții conștientizează afecțiunea când, de cele mai multe ori, este prea târziu ca dinții să mai poată fi salvați. Totodată, grație tehnicilor chirurgica-

fiind: terapia complex-parodontală, metode de diagnostic, tehnici și procedee de tratament chirurgical, alungirea clinică coronară, chiuretajul pe câmp deschis, tehnici de închidere a recesiunilor gingivale, inclusiv demonstrații practice.

Malița Cinel, profesor la Facultatea de Medicină Dentară a Universității de Medicină și Farmacie „Carol Davila” din București, a vorbit despre parodontopatiile marginale cronice, conceptele etiologice, tehnici inițiale de terapie și maniere de abordări terapeutice individuale. Profesorul a menționat că buna cunoaștere a

le actuale, șansele de menținere pe arcade a unor unități dentare resorbite au crescut simțitor.

De asemenea, au fost elucidate aspecte de terapie parodontală non-chirurgicală și aspecte interdisciplinare de tratament al bolii parodontale, fiind prezentate și cazuri clinice.

Invitați speciali la conferință, cu prezentare de comunicări, au fost profesorii universitari: Andrei Iliescu din București, România, Stephen Mackler de la Universitatea de Medicină din Carolina de Nord, SUA și Benjamin R. Thomas din Canada.

Colaborarea interbibliotecară moldo-americană este una de succes

Parteneriatul dintre Biblioteca Științifică Medicală (BȘM) a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova și 12 biblioteci medicale din statul Carolina de Nord, SUA, a înregistrat un mare progres. Declarația aparține rectorului Ion Ababii și a fost lansată în cadrul conferinței de presă privind rezultatele Proiectului de colaborare Moldova – North Carolina Medical Libraries Partnership.

Potrivit rectorului, proiectul, care a debutat în februarie 2006, a contribuit la modernizarea Bibliotecii Științifice Medicale, la dezvoltarea colecției acesteia și la diversificarea serviciilor informaționale prestate utilizatorilor. Grație acestuia, Biblioteca a devenit membră cu drepturi depline a Asociației Europene a Bibliotecilor Medicale. „Suportul informațional din partea statului american a înlesnit dezvoltarea programelor de studii universitare și postuniversitare prin rezidențiat, sporirea calității cercetărilor științifice în domeniul medicinei și a farmaceuticii. Publicațiile donate asigură procesul de instruire în limba engleză, activitatea clinică a medicilor și cea de cercetare. Accesul la resurse relevante și bazate pe evidențe a facilitat activitatea cadrelor didactice

antrenate în procesul de elaborare a protocoalelor clinice naționale, fapt care se răsfrânge benefic asupra calității serviciilor medicale prestate de către instituțiile medico-sanitare din țară”, a specificat Ion Ababii.

Academicianul a remarcat în special suportul informațional în domeniul nursingului, care are o importanță majoră pentru instituția noastră, care, în acest an, lansează o nouă ofertă educațională – specialitatea *Asistență medicală generală*. Aceste resurse vor fi utilizate în

procesul de formare a asistenților medicali conform standardelor internaționale.

Donna Flake, coordonatorul proiectului, directorul Bibliotecii Științifice Medicale *Robert M. Fales* din or. Wilmington, a declarat că este mândră de succesele colaborării, dar cel mai mult apreciază relațiile de prietenie stabilite între oameni.

Liubovi Karnaeva, directorul BȘM, a menționat că pe parcursul celor 12 ani de colaborare moldo-americană, Biblioteca universitară

a primit donații valoroase de cărți și reviste medicale în limba engleză (cca 30 000 de exemplare) atât din partea bibliotecilor partenere, cât și de la persoane fizice, medici din statul Carolina de Nord. Utilizatorii Bibliotecii au beneficiat de acces gratuit la șase baze de date de profil medical și resurse axate pe evidențe, printre care: Clin-eguide, DynaMed, OVID MEDLINE, biblioteca medicală electronică STATRef, MD Consult, First Consult. Grație proiectului, Biblioteca a lansat pentru beneficiari serviciul împrumut interbibliotecar de articole științifice prin transfer electronic de documente (DOCLINE). De asemenea, partenerii americani au organizat vizite de documentare pentru bibliotecari în bibliotecile medicale din Carolina de Nord și zeci de cursuri de instruire atât pentru personalul de bibliotecă, cât și pentru studenți, rezidenți și cadre didactice.

Anastasia Melnic, medic rezident, anul II, specialitatea Medicina internă, a exprimat recunoștință delegației americane pentru acest parteneriat, menționând importanța suportului acordat pentru viitorii medici, deoarece permite accesul la baze de date on-line, care sunt foarte comode și ușor de accesat și care oferă informație full-text.

Pavel Banov, asistent universitar, Catedra de urologie și nefrologie chirurgicală, a remarcat utilitatea și necesitatea resurselor axate pe medicina bazată pe dovezi și transfer electronic de articole științifice.

Pe parcursul ultimilor ani, cu suportul ambasadorilor SUA: Michael Kirby, Asif Chaudhry, James Pettit și a efectivului Ambasadei, precum și a secretarului de stat al Carolinei de Nord Elaine Marshall, la instituția noastră se implementează un șir de proiecte de cooperare. În numele Senatului și al comunității academice a USMF „Nicolae Testemițanu”, rectorul Ion Ababii a exprimat grațitudine Guvernului Carolinei de Nord și Programului internațional de asistență umanitară în Moldova (Counterpart International), AO Centrul Internațional de Colaborare și Dezvoltare „PHOENIX” pentru susținerea parteneriatului interbibliotecar și acordarea ajutorului în transportarea donațiilor de cărți și reviste medicale.

În semn de recunoștință și apreciere pentru contribuția substanțială în dezvoltarea Bibliotecii Științifice Medicale, devotament și profesionalism în cooperarea interbibliotecară, Donna Flake și Liubovi Karnaeva au fost menționate cu Diploma USMF „Nicolae Testemițanu”.

Extinderea parteneriatului moldo-indian

În data de 23 martie 2018, reprezentantul Ambasadei Republicii India în România și Republica Moldova, cu sediul în București, a vizitat USMF „Nicolae Testemițanu”. Partha Ray, consilier al Ambasadorului pe probleme de educație și șef al cancelariei, a avut o întâlnire cu rectorul Ion Ababii și reprezentanții Facultății de Medicină nr. 2, în cadrul căreia au discutat principalele aspecte ale colaborării dintre cele două țări privind admiterea studenților indieni la studii.

Partha Ray a declarat că imaginea universității noastre în lume este una bună: nivelul înalt de instruire, condițiile bune de cazare a studenților și faptul că diploma eliberată de USMF „Nicolae Testemițanu” are valoare în India și tinerii absolvenți nu susțin niciun examen la întoarcerea în țară.

salutat aceste inițiative și a menționat că, în general, studenții indieni sunt foarte bine pregătiți la materiile ce țin de profilul real, cum ar fi: biologia, chimia, fizica, fapt ce-i ajută să se integreze mai ușor în primul an de studii, iar Universitatea le creează condiții pentru ca aceștia să se simtă în Moldova ca acasă. Rectorul a punctat câteva idei care ar facilita colaborarea moldo-indiană de către guvernul indian, precum stabilirea unui număr concret de studenți care ar putea să-și facă studiile la Universitate, evaluarea studenților la final de către profesorii USMF „Nicolae Testemițanu” împreună cu cei din India, identificarea unor instituții medicale la baștină, unde studenții indieni ar putea să-și efectueze stagiul practic și să se familiarizeze cu problemele din sistemul lor de sănătate.

programele de studii pentru studenții indieni.

La scurt timp după vizita consilierului Ambasadorului Indiei, Universitatea a fost vizitată și de Chitra Suresh, prim-secretar și reprezentant comercial al Ambasadei Republicii India în România și Republica Moldova, cu sediul în București, de asemenea pentru a discuta principalele aspecte privind admiterea studenților originari din India la instituția noastră.

Chitra Suresh a declarat că USMF „Nicolae Testemițanu” are o bună reputație în străinătate, iar grija și atitudinea pozitivă pe care o manifestă față de studenții indieni sporește atractivitatea studiilor aici. Referitor la problema vizei, Chitra Suresh a dat asigurări că va încerca să caute mecanisme concrete, fie prin intermediul Ambasadei Republicii Moldova din Azerbaidjan, fie prin cea din Turcia, astfel încât procesul de admitere pentru cetățenii Indiei să nu fie atât de anevoios și costisitor. În acest context, prim-secretarul va înlesni un schimb educațional între cele două țări prin oferirea atât a manualelor pentru studierea medicinei, cât și a publicațiilor ce țin de cultură, tradiție ș.a. Totodată, oficialul și-a exprimat intenția de a organiza un webinar cu studenții indieni de la Universitatea noastră.

În august 2018, rectorul Ion Ababii va întreprinde o vizită de lucru în statul indian Kerala, de unde provin majoritatea studenților înmatriculați la USMF „Nicolae Testemițanu”, și va discuta cu autoritățile centrale din India despre facilitarea procesului de admitere și alte probleme logistice care apar pe parcurs.

În prezent, la Universitate își fac studiile 241 de studenți indieni, iar din 2003 până în anul curent, 30 de indieni au absolvit instituția noastră.

Matthias Stope – visiting professor al USMF „Nicolae Testemițanu”

Matthias Stope, profesor la Departamentul de Urologie al Universității de Medicină Greifswald, Germania, împreună cu moldoveanul Alexandru Mustea, profesor, șef adjunct al Departamentului de Ginecologie Oncologică al aceleiași instituții, au vizitat Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” în data de 3 mai.

Oaspeții au avut o întâlnire cu rectorul Ion Ababii, unde și-au exprimat intenția de a iniția un acord de colaborare cu universitatea noastră.

În cadrul întrevederii, profesorul Matthias Stope s-a arătat interesat de un parteneriat atât în domeniul educației, cât și al sănătății, spunând că implicarea în domeniul cercetării oncologice ginecologice ne privește pe toți și ar dori să avem o colaborare fructuoasă în acest sens.

La rândul său, academicianul Ion Ababii le-a mulțumit profesorilor pentru atenția acordată instituției noastre și pentru inițiativele frumoase care urmează a fi implementate în cadrul Universității. „Pentru noi este o onoare vizita Dumneavoastră și suntem

deschiși spre colaborare, încercând să creștem condiții cât mai bune studenților noștri, pentru a avea parte de studii la cel mai înalt nivel, inclusiv peste hotare”. În semn de apreciere a activității desfășurate, rectorul i-a înmănat, în numele Senatului universitar, diploma de *Visiting professor* dlui Matthias Stope.

Menționăm că profesorul Alexandru Mustea este unul dintre absolvenții USMF „Nicolae Testemițanu”, care deține titlul onorific de doctor honoris causa al instituției noastre, conferit în anul 2015.

Oficialul a propus extinderea relațiilor de colaborare dintre Universitate și Ambasada, pentru a spori numărul de studenți indieni, participarea la expozițiile de oferte educaționale organizate în mai multe orașe indiene, promovarea Universității pe pagina web a Ambasadei, fapt ce va contribui la creșterea vizibilității USMF „Nicolae Testemițanu” pe piața educațională din India.

Rectorul Ion Ababii a

Consilierul indian a menționat că fiecare țară are specificul său în ceea ce privește sistemul de sănătate, de exemplu în India o problemă majoră reprezintă bolile transmisibile, iar anumite programe de studii sunt prioritare pentru acești studenți. În acest context, expertul va face legătura între Consiliul medical din India, care dispune de aceste curriculumuri, și USMF „Nicolae Testemițanu”, pentru a ajusta

Noi aspecte de cooperare cu Institutul Pasteur

În perioada 28-31 mai, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a fost vizitată de profesorul Pineau Pascal, reprezentantul Institutului Pasteur din Franța. Profesorul a ținut prelegeri în domeniul gastroenterologiei, în care a abordat teme precum: biomarkerii carcinomului hepatocelular și hepatita cronică B, agentul delta și carcinomul hepatocelular. La curs au participat circa 200 de studenți și rezidenți francofoni.

Un alt scop al vizitei a fost continuarea colaborării interinstituționale dintre Institutul Pasteur și Disciplina de gastroenterologie, Departamentul Medicină Internă a Universității. În cadrul întrevederii cu administrația s-a discutat implementarea unui proiect-pilot *Primary Liver Cancer in Moldova Republic* (PriLiHepM), fiind aprobată prima etapă a acestuia, care constă în analiza retrospectivă a pacienților cu carcinom hepatocelular din Republica Moldova în scopul identificării particularităților evolutive și de diagnostic. În același context, s-a preconizat inițierea mobilității tinerilor cercetători ai universității noastre la Departamentul de Cercetare al Institutului Pasteur pentru obținerea unor deprinderi practice de cercetare.

Profesorul Pascal a vizitat Centrul Universitar de Simulare în Instruirea Medicală și Laboratorul de inginerie tisulară și culturi celulare ale USMF „Nicolae Testemițanu”.

Colaborare cu Universitatea Jiliang din Hangzhou, China

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova și Universitatea Jiliang din Hangzhou, China, vor semna un acord interuniversitar de colaborare. Acest fapt a fost stabilit în cadrul unei vizite la Universitatea Jiliang din orașul Hangzhou, Republica Populară Chineză, a prorectorului pentru relații externe Evghenii Gutu și a Luciei Fișer, metodist, Departamentul Relații Externe și Integrare Europeană. Vizita a fost efectuată la invitația președintelui universității chineze, profesorul Song Mingshun care, și s-a desfășurat în perioada 18-22 mai 2018.

laborare academică și de aderare la ISO-TC – structură internațională de standardizare în domeniul medicinei tradiționale chineze.

Delegația USMF „Nicolae Testemițanu” a participat și la Asambleea Generală a Alianței Universităților pentru Standardizarea Educațională și Academică, și la Summitul Asociației (The Belt and Road University Alliance for Standardization Education and Academics (BRUAS) General Assembly & The First BRUAS Summit Forum), unde a fost pusă în discuție adoptarea Cărții și a Declarației BRUAS din Hangzhou, a Planului de lucru pentru perioada 2018-2020 ș.a.

Membrii delegației noastre au vizitat campusul Universității Jiliang, Muzeul Universitar de Metrologie și Centrul Inovațional de Standardizare și Management al Proprietății Intellectuale. Ei au avut întrevederi cu reprezentanții Facultății de Științe Biologice și ai Universității de Medicină Tradițională Chineză din Shanghai, unde au discutat posibilități de co-

Menționăm că USMF „Nicolae Testemițanu” a aderat la Alianța Universităților pentru Standardizarea Educațională și Academică în luna martie, care este o organizație neguvernamentală, nonprofit, iar scopul acesteia este cooperarea academică în domeniul standardizării, precum și schimbul cultural între membri.

Servicii stomatologice gratuite pentru copiii din orfelinate

A devenit o tradiție ca, în fiecare primăvară, o echipă de medici și studenți de la Universitatea din Chapel Hill, statul Carolina de Nord, SUA, în colaborare cu profesorii și medicinistii de la Facultatea de Stomatologie a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” să desfășoare o misiune umanitară prin care să

Godoroja”, a menționat că această colaborare are mai multe beneficii: pe lângă faptul că ajută copiii defavorizați, acțiunea reprezintă și o oportunitate extraordinară pentru studenții și pentru profesorii noștri de a interacționa și de a realiza un schimb de cunoștințe și de experiență cu cei din SUA.

Persoanele responsabile de

ofere servicii stomatologice gratuite copiilor din orfelinate și din familiile social-vulnerabile din Republica Moldova.

În acest an, misiunea s-a desfășurat la 2 și 3 mai 2018, în cadrul Clinicii Universitare Stomatologice a Universității, unde circa 240 de copii din familiile social-vulnerabile și de la Școala de tip-internat pentru copii orfani și rămași fără îngrijirea părinților din orașul Strășeni au beneficiat de asistență stomatologică gratuită.

Diana Uncuța, șefa Catedrei de propedeutică stomatologică „Pavel

supravegherea copiilor au rămas impresionate de calmul și profesionalismul de care dădeau dovadă specialiștii la fiecare procedură.

Misiunea umanitară se înscrie în parteneriatul de colaborare dintre USMF „Nicolae Testemițanu” și Școala Dentară a UCN din Chapel Hill, care durează mai mult de 18 ani. Până în prezent, de aceste servicii au beneficiat peste 3000 de persoane. Beneficiarii sunt selecțiați de către organizațiile neguvernamentale, care sunt în strânsă colaborare cu instituții similare din SUA.

Reprezentanții Facultății de Farmacie – într-un schimb de experiență în Carolina de Nord

În perioada 11-21 aprilie 2018, o delegație de la Facultatea de Farmacie a USMF „Nicolae Testemițanu” a efectuat un schimb de experiență la Școala de Farmacie UNCEshelman din Chapel Hill, Carolina de Nord, SUA. Vizita a avut loc în baza memorandumului dintre aceste instituții.

Reprezentanții instituției au avut întrevederi cu oficiali americani, printre care: ambasadorul John O’Keefe, consilier al Open World’s Board of Trustees, Open World Leadership Center; dr. James M. Quirk, lector, Departamentul Guvernare al Universității Americane; Joy Wilson, ex-direcțor de Politici în Sănătate în cadrul cabinetului legislativ al SUA; dr. John Brown, fost membru senior al Serviciului Extern al SUA; David Price, congressmanul Districtului Carolina de Nord, cu care au discutat despre relațiile de colaborare dintre țări și, în particular, cu universitatea noastră.

Un moment special a fost întâlnirea delegației moldave cu secretarul Carolinei de Nord, Elaine F. Marshall, unde au fost prezentate proiectele de colaborare cu Republica Moldova: proiecte comunitare ale școlilor din țara noastră, proiecte de studii, educaționale, culturale, medicale – misiuni dentare, de nursing, umanitare. Delegația instituției noastre a adus sincere mulțumiri biroului secretarului de stat, în doamna Elaine F. Marshall, pentru susținerea și aportul enorm al Domniei Sale în parteneriatul moldo-american.

La Școala de Farmacie, conferențiarul universitar Elena Chițan și Cristina Ciobanu au prezentat două comunicări și au abordat aspecte generale ale modelului de învățământ al USMF „Nicolae Testemițanu” și UNC.

În cadrul unei întrevederi cu

membrii Comitetului de Evaluare și Inovare a Curriculumurilor Facultății au fost relatate principalele modificări ale planului de studii al Școlii de Farmacie Eshelman și s-au discutat

nățăritii sănătății umane. Domeniile de cercetare se vor axa pe comunicare și luarea deciziilor; pe eficiența comparativă a medicamentelor; pe disparități în domeniul de sănăta-

posibilitățile de aplicare a acestora la universitatea noastră. Au fost desemnate criteriile de selecție și condițiile de admitere a studenților în cadrul Școlii de Farmacie. Totodată, s-a prezentat interconexiunea dintre activitatea didactică și cea practică a studenților – rotații pe parcursul anului de învățământ ș.a.

Delegații noștri au asistat la orele de curs la Farmacoterapie, prin metode de observare directă. Înainte de ore, studenților le-a fost expediat un studiu de caz, care a fost moderat de către profesor în cadrul unei platforme on-line specializată, ce simulează diferite cazuri clinice, unde studenții pot căuta dovezi și argumente pentru întrebările apărute în timpul orelor de curs. Studiul de caz se discută pe parcursul a 1-2 săptămâni, la lecțiilor, iar la final fiecare student susține un examen prin metode de simulare.

Membrii delegației USMF „Nicolae Testemițanu” și reprezentanții Departamentului Rezultate și Politici Farmaceutice au discutat despre inițierea unor cercetări în comun privind utilizarea rațională a medicamentelor în scopul îmbu-

te; pe utilizarea medicamentelor; pe rezultate centrate pe pacient; pe analiza politicii farmaceutice; pe farmacogenomică.

Reprezentanții Facultății de Farmacie au întreprins o vizită la Farmacia Spitalicească, Centrul medical al UNC, unde au luat cunoștință de principiul de organizare a activității farmaciei spitalicești, metodele de gestionare și evidență a medicamentelor și a dispozitivelor medicale, modul de preparare a medicamentelor industriale pentru fiecare pacient individual, sistemul de evidență a medicamentelor stupefiante ș.a.

La întrunirile cu alți experți americani au fost abordate subiecte cu privire la starea de sănătate din mediul rural, în special, dezvoltarea conceptului de asistență farmaceutică rurală în cadrul UNC și a studiilor la distanță pentru studenți. S-a discutat și problema cercetărilor în domeniul produselor naturiste prin dezvoltarea unor proiecte de colaborare dintre Laboratorul de Cercetări Naturiste și Centrul Științific de Cultivare a Plantelor Medicinale.

O nutriție inadecvată poate duce atât la denutriție, cât și la obezitate

Catedra de igienă generală a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a desfășurat, în data de 21 martie, un atelier cu genericul Managementul statutului nutrițional, unde s-au discutat obiectivele nutriționale în sănătatea publică, principiile ali-

Europeană, cât și lumea întreagă tinde spre o alimentație corectă și un mod de viață sănătos, cu efectuarea exercițiilor fizice, consumarea fructelor și a legumelor, astfel ca nutriția să fie diversificată și rațională. Un accent deosebit se pune pe maladiile cauzate de o alimen-

versitatea din București, România, a vorbit despre cum trebuie să fie o nutriție corectă, venind cu exemple ale unei organizații de nutriție din Canada. Experții susțin că dietele vegetariene sunt sănătoase la o planificare corectă. Important este de a avea o alimentație variată și de a consuma suficiente calorii pentru a îndeplini nevoia energetică a organismului.

Participanții la atelier – studenți și cadre didactice atât din cadrul universității noastre, cât și de la Filiera francfonă a Universității Tehnice a Moldovei – au avut posibilitatea să-și cunoască indicele masei corporale, procentul de apă și de grăsime din organism, masa musculară, masa osoasă, grăsimea viscerală ș.a. Măsurarea acestor indici a fost posibilă cu ajutorul unor cântare japoneze, care sunt foarte sensibile, iar studenții noștri au elaborat un algoritm computerizat, care a emis o fișă cu rezultate pentru fiecare persoană în parte.

Evenimentul s-a desfășurat în limba franceză și face parte din activitățile proiectului *Création du réseau universitaire régional dans les domaines de la santé, la nutrition et la sécurité alimentaire*.

mentației raționale, căile și metodele de comunicare referitor la nutriția adecvată.

Elena Ciobanu, conferențiar universitar la Catedra de igienă generală, a menționat că atât Uniunea

tație inadecvată, ceea ce poate duce atât la denutriție, cât și la obezitate.

Invitatul special Valentina Marinescu, profesor universitar, Departamentul de Sociologie, Uni-

Ziua Ușilor Deschise

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” și-a deschis larg ușile, în data de 26 mai, pentru cei care doresc să îmbrățișeze una dintre cele mai nobile profesii – cea de medic sau de farmacist. Peste 350 de tineri și părinți au pășit pragul instituției noastre, fiind întâmpinați de medicii, care le-au oferit pliante, semne de carte și ediția specială a ziarului Medicus – Admitere 2018.

Vizitatorii au avut parte de un program divers și captivant, care a inclus excursii la Centrul Stomatologic Universitar și Clinica Universitară Stomatologică, unde au luat cunoștință de tehnicile și metodele avansate de formare a medicilor stomatologi.

Un alt punct de atracție a fost Muzeul de anatomie a omului, unic în Europa, unde sunt expuse cca 3000 de articole anatomice pe o suprafață totală de 400 m².

Tinerii au vizitat și Centrul Uni-

cooperare internațională ale instituției.

Ulterior, tinerii s-au deplasat în campusul universitar din regiunea Mălina Mică, unde au vizitat aulele, sălile de studii și laboratoarele din Blocul didactic nr. 2 al Facultății de Farmacie, Centrul Farmaceutic Universitar „Vasile Procopișin”, Centrul de Evaluare Academică din Blocul didactic nr. 1 „Leonid Cobăleanschi”, Biblioteca Științifică Medicală, căminele, cantinele, Complexul Sportiv Universitar ș.a. Oaspeții au mers și la *Alea savanților și medicilor iluștri*, unde au aflat informații despre personalitățile notorii care au pus bazele învățământului superior medical și farmaceutic și au contribuit substanțial la dezvoltarea sistemului național de sănătate.

Ana Uncu, elevă la Liceul din Ștefan Vodă, a declarat că și-ar dori să-și continue studiile la USMF „Nicolae Testemițanu”. „Mi-a plăcut foarte mult la Muzeul de

versitar de Simulare în Instruirea Medicală – cel mai performant din regiunea Europei de Est, care implementează metode moderne în formarea viitorilor medici, pentru dezvoltarea abilităților de comunicare cu pacienții, lucru în echipă și de luare a deciziilor clinice.

În premieră, vizitatorii au participat la workshopuri tematice: *Simulare în medicină, Examinarea pacientului, Ajutorul medical de urgență și Simulare în stomatologie*, fiecare având ocazia să învețe cum să acționeze în situații de urgență, să descopere lucruri noi și utile.

Absolvenții de licee și colegii au avut o întâlnire cu administrația Universității, reprezentată de rector, prorectori, decani, prodecani și șefi de catedre, membri ai Comisiei de admitere, care le-au oferit mai multe detalii despre oferta educațională a USMF „Nicolae Testemițanu” pentru anul universitar 2018-2019, despre procesul de instruire și cercetare medicală, despre activitatea clinică și cea de

anatomie a omului, este ceva deosebit, iar sălile de studii și laboratoarele sunt foarte bine dotate cu echipament performant”, a menționat tânăra.

Andrei Gorceac a venit la eveniment împreună cu fiul său tocmai din orașul Tighina. „Eu sunt medic și mi-ar plăcea ca fiul meu să-mi urmeze calea, iar datorită faptului că azi am avut parte de multe momente interesante și am fost primiți cu căldură, consider că îl va motiva mai ușor să se decidă”, a spus părintele.

„Am aflat foarte multe lucruri noi, ceea ce la școală nu învățăm. Am avut posibilitatea să vedem cum este corect să acorzi primul ajutor medical de urgență”, a spus Valeria Caraman, elevă la Liceul Teoretic „Alexandru cel Bun” din Tighina. Ea a rămas impresionată de cele văzute la Universitate, în special de Centrul de Simulare, iar gazdele au fost prietenoase încât s-a simțit ca acasă.

Ziua Mondială fără Tutun

De Ziua Mondială fără Tutun, Departamentul Comunicare și Relații Publice împreună cu medicii și-au organizat o campanie de informare, îndemnând fumătorii să renunțe la pachetul de țigări în schimbul a două lucruri – un măr și un stick marca USMF „Nicolae Testemițanu”.

Studentii noștri au atenționat zeci de trecători despre bolile ce apar ca urmare a fumatului, dintre care doar cinci persoane au acceptat provocarea și au aruncat pachetul de țigări în punga de gunoi. Chiar dacă gestul acestora este unul de laudă și model de urmat, ei și-au dorit să rămână în anonim, mărturisindu-ne că este cu adevărat un viciu grav, la care ar dori să renunțe.

Îmbucurător este și faptul că am întâlnit multe persoane nefumătoare și, cel mai important, care cunoșteau că, anual, la 31 mai este marcată Ziua Mondială fără Tutun, cu scopul de a atrage atenția asupra riscurilor majore pe care le prezintă fumatul pentru sănătate.

Consumul de tutun este o gravă problemă de sănătate publică și este una dintre cauzele de deces care pot fi prevenite. Dependența de tutun cauzează mai mult de 7 milioane de decese anual, în întreaga lume.

Din cauza fumatului și expunerii la fumul de tutun, în Republica Moldova crește incidența bolilor cardiovasculare, cerebrovasculare, a cancerului pulmonar, a bolilor respiratorii obstructive cronice ș.a. În ultimii 10 ani incidența cancerului în țară a crescut de 1,4 ori.

Se mai spune că fiecare țigară scurtează viața cu 7 minute. Departamentul Comunicare și Relații Publice a relansat campania *În doar 7 minute*, postând pe pagina de Facebook a instituției, în decurs de 7 zile, câte o imagine ce ilustrează 7 lucruri la care renunți pentru un fum și care îți răpește 7 minute din viață.

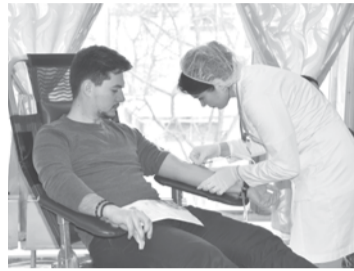
Campania „Donează Sânge, Fii Erou!”

Completarea rezervelor de sânge în spitale necesită creșterea numărului de donatori. Astfel, peste 160 de studenți, rezidenți și angajați ai Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, precum și alți doritori de a face o faptă bună au participat, în data de 6 martie a.c., la o nouă ediție a campaniei Donează Sânge, Fii Erou!. Dintre aceștia, doar 144 au trecut cu brio examenul medical pentru a dona sânge.

Principalele condiții pe care trebuie să le îndeplinească donatorii sunt: să prezinte actul de identitate; să ia dimineața un dejun ușor, fără grăsimi; să aibă vârsta între 18 și 60 de ani; stare generală de sănătate bună; greutate corespunzătoare (femei >50 kg, bărbați > 60 kg); să nu aibă sau să fi suferit de hepatită, tuberculoză sau alte boli infecțioase; să nu fie alergici; să nu fie răciți; să nu urmeze un tratament medicamentos; să nu aibă tensiunea arterială mai mare de 180/100 mmHg; femeile să nu fie în perioada ciclului menstrual și sub tratament anticoncepțional; să nu fi suportat în

ultimele luni intervenții chirurgicale; să fie odihniți, să nu fi consumat alcool în ultimele 72 ore; să nu fie vaccinați în ultimele 2 săptămâni.

Rând pe rând, tinerii au trecut toate etapele, de la înregistrare, consultația medicului și testarea sângelui până la recoltarea propriu-zisă.

Petru Dodița, student în anul III, Facultatea de Medicină nr. 1, de mai mulți ani, face parte din echipa de organizare a campaniei, iar anul acesta și-a asumat rolul de leader. Medicinistul a declarat că toate acțiunile campaniei au fost orientate spre informarea și mobilizarea voluntarilor, iar

cu echipa de asistenți și medici de la Centrul Național de Transfuzie a Sângelui au conlucrat foarte bine.

Anastasia Pantilei, studentă în anul I, participă pentru a doua oară la donare. Tânăra a ales medicina pentru că își dorește să ajute oamenii, iar campania de donare a sângelui este un alt mijloc prin care își poate atinge scopul.

Cu același gând nobil a participat la acțiune și Ștefan Ursu, angajat în domeniul transporturilor, care a donat sânge pentru prima dată. Chiar dacă nu are nicio tangentă cu medicina, tânărul crede că cea mai puternică motivație este aceea de a salva vieți.

Campania *Donează Sânge, Fii Erou!* are ca scop suplینirea rezervelor de sânge în țara noastră, promovarea unui mod de viață sănătos și dezvoltarea spiritului de responsabilitate socială și de solidaritate la viitorii medici. Evenimentul a fost organizat de Asociația Studenților și Rezidenților în Medicină.

Reamintim că Ziua Mondială a Donatorului de Sânge este marcată la 14 iunie.

Împarte o carte, împarte sănătate!

În ajun de Ziua Mondială a Sănătății și în pragul sărbătorilor pascale, campania „Împarte o carte, împarte sănătate!” a ajuns la copiii spitalizați la Institutul Mamei și Copilului (IMC) din Chișinău. Circa 400 de cărți cu povești, poezii și povestiri au fost distribuite, cu mult drag, copiilor internați în această instituție medicală, în speranța că acestea le-ar aduce culoare și emoții pozitive și ar contribui la însănătoșirea lor mai grabnică.

Silvia Ciubrei, șefa Departamentului Comunicare și Relații Publice a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, a declarat că acțiunea, ajunsă la cea de-a III-a ediție, a avut ca scop de a aduce bucurie și zâmbete copișilor, de a promova frumosul, lectura și cultivarea deprinderilor de cunoaștere și de descoperire a lucrurilor noi.

Campania s-a desfășurat în perioada 26 februarie - 4 aprilie 2018,

timp în care atât membrii comunității universitare, cât și persoane din afara instituției au donat cărți cu basme și povestiri, poezii, romane, enciclopedii, cărți de colorat și de dezvoltare personală, precum și fonduri bănești în valoare de 550 lei, din care au fost procurate cărți. Majoritatea cărților au fost dăruite personal copiilor spitalizați, iar o parte au fost donate micilor biblioteci din sălile de joacă ale câtorva secții ale IMC.

Ninel Revenco, vicedirector cercetare, transfer tehnologic, inovații al IMC, director al Departamentului Pediatric al Universității, a salutat inițiativa de donare de carte copiilor internați în spitale, menționând că aceasta cu adevărat facilitează confruntarea lor cu boala, aducându-le lumină și bunătațe în suflete.

Totodată, în cadrul acestei acțiuni, studenții noștri au desfășurat *Ora de lectură*, timp în care au citit povestirea *Gânduri bune* din cartea

Poveștile lui Albinuț de Elena Chesov, doctorandă la USMF „Nicolae Testemițanu”, care a donat 40 de exemplare ale acestei cărți, proaspăt ieșită de sub tipar.

Campania „Împarte o carte, împarte sănătate!” a fost organizată de Departamentul Comunicare și Relații Publice în colaborare cu Asociația Studenților și Rezidenților în Medicină. Aducem mulțumiri celor care nu au rămas indiferenți.

Studenți stomatologi – învingătorii concursului „Parle-moi science! 2018”

O echipă din trei mediciști a devenit câștigătoarea concursului regional Parle-moi science! 2018, organizat de Agenția Universitară Francofonă (AUF) pentru Europa Centrală și Orientală, în perioada 5 februarie-15 aprilie.

Maria Mogîldea, Janna Orlioglo și Gabriel Popov sunt studenți în anul I la Facultatea de Stomatologie și pentru acest concurs au pregătit un filmuleț de trei minute, în limba franceză, despre cum trebuie să lupte împotriva cariei dentare.

În calitate de premiu, mediciștii au primit câte o tabletă performantă, înmănată de Mohamed Ketata, directorul regional AUF pentru Europa Centrală și Orientală, și de Roxana Țurcanu-Tolomei, responsabilă de Antena AUF din Chișinău. Mohamed Ketata a menționat că dintre toți cei 45 de participanți, mediciștii au respectat toate cerințele concursului și și-au demonstrat atât abilitățile de a lucra în echipă, cât și cunoștințele temeinice în domeniul stomatologiei.

La eveniment au participat și studenții din cadrul Filierei Universitare Francofonă în Medicină, care au avut oportunitatea să discute cu Mohamed Ketata despre realizarea stagiilor profesionale pentru studenții din anul V. De asemenea, mediciștii i-au adresat mesaje de mulțumire pentru posibilitatea de a obține cât mai multe cunoștințe și noi deprinderi prin intermediul AUF, care îi ajută în integrarea profesională.

Sănătate pentru toți

În data de 5 aprilie, în ajun de Ziua Mondială a Sănătății (OMS), Catedra de limbi moderne (secția limba engleză) a USMF „Nicolae Testemițanu” a organizat o lecție cu genericul Sănătate pentru toți (Universal Health Coverage: Everyone, Everywhere – Health for All). Prin această activitate, organizatorii și-au dorit să sublinieze că indiferent de statutul economic sau social, de vârstă sau rezidență, întreaga populație trebuie să aibă acces la servicii medicale.

Evenimentul a fost consacrat Organizației Mondiale a Sănătății, cu prilejul a 70 de ani de la fondare (7 aprilie 2018) și a avut un caracter atât informativ, cât și interactiv. Studenții stomatologi au prezentat rapoarte despre activitatea OMS, colaborarea cu țările membre, obiectivele, prioritățile, programele implementate și planificate. Momentul atractiv al evenimentului l-a constituit filmulețul realizat de studenți, care a prezentat un blitz interviu cu colegii lor.

O altă activitate interesantă și interactivă a reprezentat *Copacul Sănătății*, unde studenții au fost provocați să

scrie un mesaj dedicat sloganului Zilei Mondiale a Sănătății – *Sănătate pentru toți* – și să lipească mesajul pe *Copacul Sănătății*. Mediciștii au demonstrat încă o dată abilitățile și competențele de comunicare în limba engleză.

În 1948 OMS a găzduit prima întrunire la nivel mondial dedicată sănătății, în cadrul căreia s-a stabilit data de 7 aprilie ca Ziua Mondială a Sănătății, care este marcată, anual, începând cu anul 1950.

Ambasadorul SUA James D. Pettit – doctor honoris causa

Exceleța Sa, Ambasadorul Statelor Unite ale Americii în Republica Moldova James D. Pettit a devenit doctor honoris causa al Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”.

tizare a țării, inclusiv la promovarea ideilor democratice în rândul tinerei generații. Astfel, pentru suportul acordat Universității la elaborarea strategiei de dezvoltare instituțională și la implementarea noilor

Titlul onorific a fost conferit în baza deciziei Senatului universitar, pentru contribuție substanțială la dezvoltarea și implementarea reformelor în cadrul universității noastre în colaborare cu instituțiile partenere din SUA.

Ceremonia a fost deschisă de rectorul Ion Ababii, care a subliniat că rolul decisiv în cooperarea rodnică dintre RM și SUA îl au ambasadorii. Printre academicienii Ababii, USMF „Nicolae Testemițanu” colaborează cu instituții de profil din SUA de cca 20 de ani. Printre parteneri se numără: Alianța Americană Internațională a Sănătății și Școala de Medicină din Virginia de Est – Norfolk/Portsmouth; Școala de Stomatologie și Școala de Farmacie *Eshelman* a Universității Carolina de Nord din Chapel Hill; Școala de Medicină și Științe ale Sănătății, Universitatea *George Washington*; Colegiul *Allegheny* din Meadville. De rezultate fructuoase se bucură colaborarea dintre Biblioteca Științifică Medicală și 12 biblioteci medicale din statul Carolina de Nord. Totodată, mai mulți profesori universitari au beneficiat de burse Fulbright, care le-a permis efectuarea stagiilor de cercetare în universitățile din SUA.

„În ultimii ani, inestimabil este aportul lui James Pettit și a echipei Ambasadei SUA, care insistențios susține politica de independență a Republicii Moldova, contribuie la dezvoltarea procesului de democra-

forme de instruire și evaluare, susținerea mobilității academice a studenților și profesorilor, schimbul de experiență și aplicarea unor mecanisme moderne de asistență medicală, dezvoltarea resurselor informaționale ale bibliotecii universitare, dotarea clinicilor cu utilaj și echipament, și multe altele. Vă conferim titlul onorific *doctor honoris causa* al universității noastre”, a declarat rectorul Ion Ababii.

La rândul său, diplomatul american a menționat că este deosebit de onorat și profund impresionat de titlul acordat. „Sunt mândru că în perioada mandatului meu am reușit să continui frumoasele tradiții de cooperare cu Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, care, recent, a culminat cu o vizită de zece zile în Carolina de Nord pentru șase dintre profesorii Dvs. din cadrul Facultății de Farmacie. Relațiile personale dezvoltate în cadrul acestor schimburi formează coloana vertebrală a cooperării noastre în toate domeniile și sunt încredzător că experiențele participanților vor avea efecte pozitive pe termen lung asupra predării, cercetării și colaborării lor”, a precizat James Pettit.

La eveniment au participat reprezentanți ai Ambasadei SUA la Chișinău, ai administrației USMF „Nicolae Testemițanu”, decani, prodecani, profesori universitari, șefi de subdiviziuni universitare, cadre științifico-didactice, studenți și rezidenți ș.a.

James D. Pettit a depus jurământul în calitate de Ambasador al SUA în Republica Moldova la 16 ianuarie 2015 și a înmănat scrisorile de acreditare președintelui Nicolae Timofti în data de 30 ianuarie, 2015. Din noiembrie 2010, Ambasadorul a deținut funcția de asistent adjunct al secretarului de stat pentru servicii acordate cetățenilor peste hotare, Biroul Afacerilor Consulare al Departamentului de Stat.

Până la aceasta Ambasadorul Pettit a fost șef adjunct al Misiunii la Ambasada SUA în Kiev (2007-2010), Consul General la Ambasada SUA în Moscova (2003-2007) și Consul General la Ambasada SUA în Viena (1999-2003). În Washington a lucrat în Direcția servicii consulare, Biroul pentru populație, refugiați și migrație; în Oficiul pentru coordonarea afacerilor cu Taiwan și Oficiul afacerilor cu Cuba. De asemenea, a mai avut două misiuni la Ambasada SUA în Federația Rusă, unde a lucrat la Institutul american din Taiwan și la Consulatul General al SUA în Guadalajara, Mexico.

Exceleța Sa a absolvit Universitatea de Stat din Iowa, fiind licențiat în studii internaționale și limba rusă, și este magistrul în studii strategice naționale – National War College. Vorbește limba rusă, spaniolă, germană, dialectul mandarin al chinezei și, câteva luni înainte de venirea sa în Moldova, a studiat limba română. Este căsătorit și are două fiice.

Gala Premiilor în Sănătate 2018

Cele mai remarcabile personalități care au contribuit la dezvoltarea sistemului medical din Republica Moldova au fost premiate cu trofee și diplome la Gala Premiilor în Sănătate 2018. Ediția din acest an, a V-a, a avut genericul „Acoperirea universală cu servicii medicale – pentru fiecare și oriunde” și s-a desfășurat în data de 11 aprilie a.c.

Prim-ministrul Republicii Moldova Pavel Filip a deschis ceremonia de decernare a premiilor, oferind *cel mai important premiu pentru întreaga carieră medicală* lui Eugeniu Maloman, profesor universitar la USMF „Nicolae Testemițanu”. La 1 martie renumitul chirurg a împlinit venerabila vârstă de 90 de ani, răstimp în care a salvat viața a peste 600 de pacienți, fiind calificat un adevărat maestru în chirurgie. „Un medic este obligat toată viața să-și facă datoria. Cuvintele moștenite încă de la oratorii romani și greci sunt următoarele și asta este deviza de care trebuie să se conducă un chirurg astăzi: *impavidi progrediamur* (să pășim neclintit înaintea)”, a menționat profesorul Maloman, pentru care tot publicul s-a ridicat în picioare și l-a aplaudat într-un val de admirație și ovații. Spre regretul nostru, în data

de 14 mai, profesorul Eugeniu Maloman a plecat în lumea celor drepte.

Trofeul pentru activitate didactică a fost obținut de profesorul universitar Sergiu Matcovschi, director al Departamentului Medicină Internă al USMF „Nicolae Testemițanu”.

Premiul pentru cel mai performant management al instituției medicale a fost oferit Ludmillei Birca, director la Spitalul Clinic Municipal de Boli Contagioase de Copii, conferențiar universitar la Catedra de boli infecțioase a Universității.

Pentru cea mai reușită activitate în domeniul sănătății publice a fost premiată echipa Centrului de profilaxie specifică din cadrul Agenției Naționale pentru Sănătate Publică, din care face parte asistentul universitar Octavian Sajin.

Asociația Studenților și Rezidenților în Medicină a fost desemnată *cel mai activ ONG în domeniul sănătății*.

Felicitări cordiale laureaților Galei Premiilor în Sănătate 2018! Conducerea Almei Mater exprimă sentimente profunde de bucurie și mândrie pentru aceste performanțe, or majoritatea participanților și câștigătorilor acestui concurs sunt absolvenții Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova.

Evenimentul a fost organizat de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale în parteneriat cu Biroul Organizației Mondiale a Sănătății din RM, Compania Națională de Asigurări în Medicină și Centrul pentru Informare și Comunicare în Sănătate. Obiectivul de bază este menținerea și dezvoltarea prestigiului sistemului medical și promovarea sănătății ca valoare primordială a societății.

Medalie de Aur cu mențiune specială pentru un grup de cercetători ai Universității

Un grup de cercetători de la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a obținut Medalia de Aur cu mențiune specială – cea mai înaltă distincție a Salonului Internațional al Inovării și Cercetării Științifice Studențești „Cadet INOVA'18”. Evenimentul a avut loc în perioada 19-21 aprilie și a fost organizat de Academia Forțelor Terestre „Nicolae Bălcescu” din Sibiu, România. Tot aici, alți inventatori moldoveni au fost apreciați cu încă o medalie de aur, două medalii de argint și trei premii speciale.

Distincția cea mai înaltă a Salonului expozițional a fost decernată grupului de cercetare – Sergiu Ungureanu, Doina Fosa, Nicolae Gladun, Corneliu Lepădatu și Natalia Șipitco – pentru lucrarea *Metoda de tratament a incompetenței sfinterului esofagian inferior prin electrostimulare*, brevetată în cadrul USMF „Nicolae Testemițanu”.

A doua Medalie de aur a fost obținută de către inventatorii Radu Bolun, Valeriu Fala, Victor Lacusta și Valeriu Rудic pentru lucrarea *Remedii medicamentos sub forma de gel pentru tratamentul afecțiunilor parodontului*.

Cu medalii de argint au fost menționați Vitalie Cobzac, Viorel Nacu, Mariana Jian, Stanislav Coșciug, Constantin Paladi și Olga Macagonova, pentru lucrarea *Metoda de obținere a spongiei de colagen*, și Vitalie Cobzac, Viorel Nacu, Gh. Croitor, Stanislav Coșciug și Mariana Jian, pentru invenția *Grefă pentru restabilirea defectului osteocondral*.

Totodată, invenția *Metoda de plastică a defectului tisular infectat din regiunea calcaneană cu lambou vascularizat*, autori: Grigore Verega, Leonid Feghiu, Mihail Rudei, Ana-Maria Feghiu, a obținut premiu special din partea Univer-

sității Tehnice din Cluj-Napoca; lucrarea *Metoda de tratament a herniei hiatale gigante*, autori: Ungureanu Sergiu, Fosa Doina, Gladun Nicolae – premiu special din partea Centrului de Inventică „Dorel Cernomazu”, România; iar

***

Performanțele științifice ale USMF „Nicolae Testemițanu” au fost menționate cu Marele Premiu EUROINVENT și Premiul Special ale Salonului Internațional al Cercetării Științifice, Inovării și

invenția *Metoda de prelucrare a matriței decelularizate a ficatului pentru sporirea adeziunii celulare*, inventatori: Mariana Jian, Viorel Nacu, Vitalie Cobzac, Constantin Paladi și Valeriana Pantea – premiu special din partea Universității de Științe Agricole și Medicină Veterinară a Banatului „Regele Mihai I al României” din Timișoara.

La salon au fost prezentate peste 70 de invenții din România, Republica Moldova, Croația, Taiwan și China.

În numele comunității universitare, aducem sincere felicitări premianților și le urăm noi performanțe în continuare.

Invenții *PRO INVENT 2018*, șapte medalii de aur, un premiu special și 21 de diplome de excelență. Evenimentul s-a desfășurat în perioada 21-23 martie, în Cluj-Napoca, România.

În premieră, în componența juriului internațional a fost și cercetătorul științific Mariana Jian, Laboratorul de inginerie tisulară și culturi celulare, căreia i-a fost decernată o diplomă pentru contribuție remarcabilă la susținerea prin jurizare de specialitate a celor peste 400 de invenții prezentate la Salonul *PRO INVENT 2018*.

Mediciniștii au obținut șapte Burse de Merit

Șapte studenți ai Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” au primit Burse de Merit, în valoare a câte 12 mii de lei fiecare. Aceștia sunt mediciniștii Natalia Oлару, Ana Diaconu, Valeria Grigoriev, Sergiu Moraru, Dorin Spănu, Zinovia Vacula-Furtună, Maria Vasileva și se numără printre cei 50 de finaliști ai concursului.

Potrivit organizatorilor, la această ediție a concursului au participat 215 studenți de la 21 de instituții de învățământ superior din țara noastră, dintre care 15 mediciniști de la USMF „Nicolae Testemițanu”.

Concursul *Burse de Merit* este organizat de Centrul de Informații Universitare, într-un parteneriat public-privat, și are drept scop reafirmarea prestigi-

lui studiilor superioare de calitate în Republica Moldova și stimularea celor mai buni studenți spre excelență academică, precum și spre participare activă la cercetări și activități extracurriculare. Pe parcursul celor 22 de ediții anuale ale programului, peste 5500 de studenți ai universităților din țara noastră s-au înscris în concurs, dintre care 1450 au ajuns finaliști și au beneficiat de Burse de Merit.

Aducem sincere felicitări mediciniștilor, urându-le mari succese și noi performanțe în continuare. Comunitatea universitară exprimă sentimente de mândrie și îndeamnă tinerii să le urmeze exemplul.

Dezvelirea basoreliefului academicianului Vasile Anestiadi

Înveșnicirea memoriei înaintașilor noștri a devenit o frumoasă tradiție pentru Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”. Ne referim la acele personalități notorii care au pus temelia învățământului superior medical, au contribuit la dezvoltarea științelor medicale moldave și la formarea cadrelor medicale pentru sistemul național de sănătate, au creat școli științifice în diverse domenii ale medicinei autohtone și au dezvoltat asistența medicală specializată, salvând mii de vieți omenești. Printre acestea se numără și regretatul Vasile Anestiadi – dr. hab. șt. med., profesor universitar, membru titular al Academiei de Științe a Moldovei, rector al Institutului de Stat de Medicină din Chișinău (timp de 23 de ani), ulterior – rector viager al USMF „Nicolae Testemițanu”, figură proeminentă în cultura spirituală a țării.

În data de 4 mai – zi în care ilustrul savant ar fi împlinit 90 de ani, – comunitatea universitară a organizat un eveniment comemorativ, marcat prin dezvelirea basoreliefului acad. Vasile Anestiadi. Sculptura a fost montată pe frontispiciul Blocului morfologic al USMF „Nicolae Testemițanu”, în care Domnia Sa a fondat și și-a desfășurat activitatea la Catedra de morfopatologie.

Rectorul Ion Ababii a menționat că „Vasile Anestiadi a fost reprezentantul unei generații de medici și savanți iluștri, pedagogi de o vastă rezonanță, o generație care a trecut prin război, foame și multe nedreptăți sociale. Această pleiadă de personalități remarcabile constituie mândria noastră națională,

cărora le datorăm bunul nume al Universității. Academicianul Vasile Anestiadi a fost fondatorul școlii științifice de morfopatologie din Republica Moldova, ai cărei reprezentanți

au realizat succese importante atât în știință, cât și în activitatea profesională. Profesor de vocație, competent și erudit, Vasile Anestiadi a cultivat studenților și discipolilor săi spiritul muncii, dragostea de carte și de cercetare științifică, dedicându-și, practic, întreaga carieră medicinei, unde a atins toate treptele ierarhice posibile”.

Academicianul Ababii a accentuat faptul că, în anul 1965, Comitetul Unional al Învățământului Superior a acordat Institutului de Stat de Medicină din Chișinău, condus de Vasile Anestiadi, categoria întâi și i-a încredințat, în calitate de experiment, formarea specialiștilor medici prin subordonatură și interna-tură. Grație efortului personalului științifico-didactic și studenților, sub conducerea rectorului Vasile Anestiadi,

Institutul, astăzi USMF „Nicolae Testemițanu”, s-a impus ca fiind una dintre cele mai prestigioase instituții de învățământ superior medical din fosta Uniune. Acest fapt a favorizat crearea premiselor de reorganizare a Institutului în universitate: pregătirea și susținerea tezelor de doctor și de doctor habilitat în științe medicale, consolidarea cadrului profesional-didactic și a patrimoniului instituției ș.a.

Președintele AȘM Gheorghe Duca a afirmat că Vasile Anestiadi a fost o personalitate de înaltă ținută civică și verticalitate, un militant activ pentru cauza comună și idealurile neamului nostru.

Academicianul Gheorghe Ghidirim a accentuat că „valoarea moștenire științifică, ideile și năzuințele profesorului Vasile Anestiadi continuă să trăiască prin discipolii și colegii săi. Chipul luminos al profesorului se va păstra veșnic viu în memoria noastră, a celor care l-am cunoscut, am avut fericita ocazie de a activa împreună cu Domnia Sa”.

Activitatea multilaterală prodigioasă a academicianului Vasile Anestiadi a fost înalt apreciată cu multiple distincții de stat, printre care ordinea *Insigna de Onoare*, *Prietenia Popoarelor*, *Gloria Muncii*, *Drapelul Roșu de Muncă*, *Ordinul Republicii*, numeroase medalii naționale și internaționale.

Om de o deosebită cultură și inteligență, Vasile Anestiadi s-a dedicat activității sale până la sfârșitul vieții, plecând spre cele veșnice în ziua de 13 noiembrie 2014.

Basorelieful distinsului savant a fost realizat de consăteanul său, plasticianul și arhitectul Leonid Popescu.

Institutul de Neurologie și Neurochirurgie ar putea purta numele academicianului Diomid Gherman

Despre viața și activitatea ilustrului neurolog, neurochirurg și om de știință Diomid Gherman, care în acest an ar fi împlinit onorabila vârstă de 90 de ani, s-a discutat în cadrul unei conferințe comemorative, desfășurate în data de 20 aprilie a.c. Evenimentul a evocat rolul său primordial în dezvoltarea neurologiei, actualitățile în diagnosticarea și tratamentul polineuropatiilor, clasificarea tumorilor sistemului nervos ș.a.

Prorectorul Mihail Gavriluc, șef al Catedrei de neurologie nr. 1 a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, a vorbit despre itinerarul biografic și parcursul excelent în cariera de neurolog și remarcabil savant al lui Diomid Gherman, relevând cele mai importante realizări ale acestuia.

Potrivit lui Vitalie Lisnic, președintele Societății Neurologilor din Republica Moldova, profesor universitar la Catedra de neurologie nr. 1, regretatul academician a desfășurat o activitate fructuoasă în calitate de neurolog, precum și de magistrul sutelor de specialiști în domeniu și cercetători științifici. Rodul muncii îndelungate s-a soldat cu pregătirea a 26 de doctori și șase doctori habilitați în științe medicale, formarea a zeci de promoții de specialiști.

Profesorul universitar Grigore Zapuhlii, director al Institutului de Neurologie și Neurochirurgie (INN), a remarcat faptul că Diomid Gherman a fost o persoană cu abilități profesionale și personale deosebite, care a contribuit semnificativ la fundamentarea neurochirurgiei moldave, a avut un rol decisiv la fondarea Societății Neurochirurgilor, a Catedrei de neurochirurgie și a Centrului științifico-practic de neurologie și neurochirurgie, astăzi INN. „A fost o personalitate neordinară, care se bucura de înaltă apreciere și autoritate în comunitatea academică din republică”, a menționat discipolul.

„Impresiona prin calități excepționale: era foarte activ, energic, luptător, sociabil și mare patriot, un Om luminos, bun orator, de la care am învățat foarte multe. Era un bun interlocutor,

cu care puteai discuta orice probleme de profesie, știință, ba chiar și din sfera artelor”, a subliniat Ion Moldovanu, profesor universitar la Catedra de neurologie nr. 1.

Un moment semnificativ al conferinței comemorative a fost propunerea profesorului Grigore Zapuhlii de a conferi numele academicianului Diomid Gherman Institutului de Neurologie și Neurochirurgie, inițiativă acceptată în unanimitate.

Profesorul Diomid Gherman este fondatorul școlii naționale de neurologie și neurochirurgie. Sub conducerea Domniei Sale au fost trasate direcțiile prioritare ale școlii neurologice autohtone, inclusiv patologia vasculomedulară. Academicianul Gherman este cunoscut în lumea medicală și științifică și ca fondator al școlii naționale de vertebro-neurologie. În cei peste 55 de ani de activitate didactică, Domnia Sa a instruit mai multe generații de medici specialiști, care activează în republică și peste hotarele ei.

Neurochirurgul Diomid Gherman a salvat viața și a menținut sănătatea la zeci de mii de pacienți. Pentru merite deosebite în activitate a fost apreciat cu înaltele titluri de Om Emerit al științei RM, Laureat al Premiului de Stat, Omul Anului și Cetățean de Onoare al orașului Fălești. A fost desemnat cavalier al mai multor distincții de stat. Diomid Gherman a fost un profesor, un clinician și un cercetător cu renume și un mare patriot al neamului. Liceul din satul natal Bocșa îi poartă astăzi numele.

Profesorul Eugeniu Maloman – un model al responsabilității și al profesionalismului

În data de 14 mai a încetat din viață Eugeniu Maloman, profesor universitar, dr. hab. șt. med., Catedra de chirurgie nr. 4 a Universității de Stat de Medicină și Farmacie Nicolae Testemițanu. Evenimentul trist s-a produs la scurt timp după ce renumitul chirurg a sărbătorit, în luna martie, onorabila vârstă de 90 de ani.

Eugeniu Maloman a fost un talentat savant și chirurg iscusit, un experimentat pedagog și manager, care și-a consacrat șase decenii din viața Almei Mater, sistemului național de sănătate și oamenilor suferinzi.

A fost fondator și șef al Catedrei de chirurgie spitalicească a Facultății de Stomatologie și Medicină Preventivă (1967-1986) și al Catedrei de chirurgie a Facultății de Perfecționare a Medicilor (1986-1998); președinte al Comisiei de atestare a chirurgilor; președinte al Consiliului științific specializat de susținere a tezelor; consultant principal al Asociației Curativ-sanatoriale a Cancelariei de Stat; vicepreședinte al Asociației Chirurgilor Nicolae Anestiadi din Republica Moldova; specialist principal în probleme de chirurgie al Ministerului Sănătății al RM (peste 20 de ani), membru titu-

lar al Academiei de Științe din New York și membru al Asociației Europene de Chirurgie de Urgență.

Profesorul Maloman a contribuit substanțial la dezvoltarea serviciului de chirurgie din țara noastră, la implementarea rezidențiatului ca formă nouă de instruire medicală postuniversitară la Alma Mater. Pentru activitatea îndelungată și prodigioasă, i-au fost conferite titlurile onorifice *Savant emerit* (1995) și *Om Emerit în știință* (2006), *Ordinul Gloria muncii* (1998) și cea mai înaltă distincție de Stat – *Ordinul Republicii* (2012). În acest an, profesorul Maloman a fost menționat cu Diploma de membru titular al Academiei de Științe Medicale, *Medalia Dimitrie Cantemir*, iar în cadrul Galei Premiilor în Sănătate i-a fost conferit *Premiul pentru întreaga carieră medicală*.

Prin trecerea în eternitate a profesorului

Eugeniu Maloman, comunitatea medicală a pierdut un talentat pedagog și iscusit chirurg, un model al responsabilității și al profesionalismului și, nu în ultimul rând, un om excepțional, care s-a remarcat prin inteligență, onestitate, verticalitate, modestie, rafinament, empatie și respect în relațiile cu studenții, colegii, pacienții și cu toți cei care l-au cunoscut.

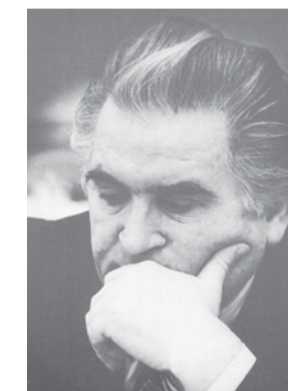
Vom păstra vie amintirea profesorului Maloman, un om plin de viață, căruia i-a fost dragă lumea, familia, țara și Alma Mater, care va rămâne un exemplu demn de urmat pentru zeci de generații de medici chirurși și pentru colegii săi de breaslă.

Ion Stici – cronicarul medicinei și al Universității

Publicistul Ion Stici a fost un reprezentant destoinic al generației ce a trecut prin toată vârtoarea secolului al XX-lea și poate fi considerat o parte a patrimoniului nostru cultural, iar dovadă este opera sa. Aprecieri asemănătoare au fost rostite în cadrul unei ceremonii de comemorare a jurnalistului Ion Stici, care în ziua de 14 martie ar fi împlinit vârsta de 80 de ani. Anume cu acest prilej, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a organizat o întrunire a celor care l-au cunoscut pe renumitul scriitor și publicist pentru a-i aduce un omagiu.

Manifestarea a fost deschisă de rectorul Ion Ababii, care a declarat că jurnalistul Ion Stici a fost un mare prieten al intelectualității noastre, al comunității medicale și, în special, al Universității. A fost publicist și scriitor documentarist de vocație și s-a bucurat de respectul colegilor, cărora le-a dăruit cu generozitate o părticică din sufletul său. Ion Stici a dat undă verde serialului de eseuri-portrete despre personalitățile notorii ale medicinei autohtone, iar munca i-a fost singurul lucru de noblețe. Cea mai valoroasă lucrare rămâne a fi *Nicolae Testemițanu – viguros stejar al neamului*. De sub pana lui inspirată au apărut mai multe cărți: *Ochiul Alb – cartea satului*, *Cinstea de la rădăcina spi-cului*, *Șarbaca – satul de sub apă* ș.a. Pentru frumoasa sa activitate i-a fost conferit

titlul onorific *Om Emerit* și alte distincții ale instituțiilor de stat, dar cea mai mare apreciere i-au dat-o cititorii. „Pentru reflectarea profesională a vieții universitare și a activității medicilor, Ion Stici a fost distins cu diplome de onoare ale instituției noastre,

iar devotamentul său față de medicină și Universitate, ne permite să-l considerăm membru al familiei Alma Mater. A fost un adevărat fiu al neamului, pe care l-a slujit cu credință și onestitate”, a conchis Ion Ababii.

Academicianul Gheorghe Paladi: „L-am cunoscut în diferite ipostaze – iscusit jurnalist, cronicar și publicist, era îndrăgostit de tot ce face Alma Mater și se bucura de rezultatele pe care le constata în această instituție. Încearca să promoveze oamenii, realizările științifice și medicale”.

„Ion Stici a fost un cro-

nicar al medicinei și al USMF „Nicolae Testemițanu”. Era de o modestie proverbială, cu un zâmbet veșnic pe buze și făcea doar lucruri bune. El nu a plecat în neant, ci va fi veșnic în amintirile noastre”, a declarat academicianul Gheorghe Ghidirim.

Potrivit fondatorului ziarului *Moldova Socialistă* Tudor Toșa, redactor și prieten apropiat al regretatului jurnalist, Ion Stici rămâne un model de publicistică-scriitoricească, iar munca de redacție i-a răpit mult din timpul lui, dar putea fi un prozator puternic.

„Noi toți purtăm un deosebit respect pentru regretatul Ion Stici, deoarece atât timp cât a activat la Universitate simțeam că lucrează cu dăruire de sine, din suflet și anume sufletismul lui a intrat în inimile noastre și nu-l putem uita”, a afirmat academicianul Viorel Prisacari.

La evenimentul dedicat memoriei publicistului Ion Stici, care a fost moderat de Traian Musteață, redactor în Departamentul Comunicare și Relații Publice, au participat zeci de persoane din cadrul comunității universitare cu care publicistul a colaborat, prieteni și colegi, membri ai familiei și simpli admiratori ai creației sale. Printre ei s-au numărat și academicianul Teodor Târdea, medicul Ozea Rusu, scriitoarea Claudia Partole, profesorul Victor Pântea și epigramistul Ion Gheorghiev, care au vorbit elogios despre Ion Stici.

Adresa redacției:
bd. Ștefan cel Mare, 165,
mun. Chișinău,
MD-2004

COLEGIUL DE REDACȚIE:
Silvia CIUBREI Inga MUSTEAȚĂ
Daniela ȘTIRBU Antonela CANTARAJIU Natalia ȚIBUH
Irina PASNICENCO Traian MUSTEAȚĂ
Redactor: Galina ȚURCAN

Telefoane de contact:
022 205 235, 022 205 355,
022 237 653
E-mail: relatiipublice@usmf.md

Materialele publicate reflectă
opinia autorilor, care
nu întotdeauna coincid
cu cea a redacției.

Tipografia
Editurii UNIVERSUL
Tipar ofset, com. 828
Tiraj 1000 ex.